

FEDA
Forces Elèctriques d'Andorra

Estats Financers

Financial Statements

31 de desembre de 2016 (Juntament amb l'Informe d'Auditòria)
31st December 2016 (Together with the Auditor's Report)

FORCES ELÈCTRIQUES D'ANDORRA (FEDA)

Balanç a 31 de desembre de 2016 amb xifres comparatives corresponents a l'exercici anterior

(Expressat en euros)

Actiu	2016	2015	Passiu	2016	2015
A) Immobilitzat	157.949.772	153.255.808	A) Fons propis (nota 16)	153.616.307	145.246.870
I) Inversions destinades a l'ús general (nota 5)	-	-	I) Patrimoni	-	-
II) Immobilitzacions immaterials (nota 6)	4.002.389	4.434.538	II) Reserves	142.753.150	136.934.470
1) Despeses de recerca i desenvolupament	931.492	931.492	III) Resultats d'exercicis anteriors	-	-
2) Propietat industrial	8.393.817	8.393.817	1) Resultats positius d'exercicis anteriors	-	-
3) Aplicacions informàtiques	9.434.563	9.063.763	2) Resultats negatius d'exercicis anteriors	-	-
4) Propietat intel·lectual	-	-	IV) Resultats de l'exercici	10.863.157	8.312.400
5) Drets sobre béns en règim d'arrendament financer	-	-			
6) Amortitzacions	(14.757.483)	(13.954.534)			
III) Immobilitzacions materials (nota 7)	147.004.995	145.924.128			
1) Terrenys i construccions	71.886.513	64.972.815	B) Ingressos a distribuir en varis exercicis (nota 17)	7.731.570	8.272.533
2) Instal·lacions tècniques i maquinària	161.172.651	154.946.543			
3) Utillatge i mobiliari	147.936	144.451	C) Provisions per riscos i despeses (nota 18)	2.445.517	2.760.326
4) Altre immobilitzat	6.646.283	14.174.888			
5) Amortitzacions	(92.848.388)	(88.314.569)	D) Creditors a llarg termini (nota 19)	11.582.130	13.794.775
IV) Inversions gestionades (nota 8)	-	-	I) Emissions d'obligacions i altres valors negociables	-	-
V) Inversions financeres permanentes (nota 9)	6.942.388	2.897.142	1) Obligacions i bons a curt termini	-	-
1) Cartera de valors a llarg termini	6.942.388	2.897.142	2) Deutes representats en altres valors negociables	-	-
2) Altres inversions i crèdits a llarg termini	-	-	3) Interessos d'obligacions i altres valors	-	-
3) Fiances i dipòsits constituits a llarg termini	-	-	4) Deutes en moneda estrangera	-	-
4) Provisions	-	-	II) Altres deutes a llarg termini	11.582.130	13.794.775
B) Despeses a distribuir en diversos exercicis (nota 10)	585.931	627.907	1) Deutes amb entitats de crèdit	9.962.502	12.200.872
C) Actiu Circulant	28.175.769	29.141.262	2) Altres deutes	1.619.628	1.593.903
I) Existències (nota 11)	1.239.219	1.036.561	3) Deutes en moneda estrangera	-	-
1) Comercials	-	-	4) Fiances i dipòsits rebuts a llarg termini	-	-
2) Primeres matèries i altres aprovigionaments	1.352.525	1.145.707	III) Desemborsaments pendents sobre accions no exigits	-	-
3) Productes en curs i semiacabats	-	-			
4) Productes acabats	-	-			
5) Subproductes, residus i materials semiacabats	-	-			
6) Provisions	(113.306)	(109.146)			
II) Deutors (nota 12)	6.853.812	6.522.826	E) Creditors a curt termini (nota 20)	11.335.948	12.950.473
1) Deutors pressupostaris	6.663.950	6.078.769	I) Emissions d'obligacions i altres valors negociables	-	-
2) Deutors no pressupostaris	-	-	1) Obligacions i bons a curt termini	-	-
3) Deutors per admin. de recursos per compte d'altres ens públics	-	-	2) Deutes representats en altres valors negociables	-	-
4) Administracions públiques	208.283	489.378	3) Interessos d'obligacions i altres valors	-	-
5) Altres deutors	-	-	4) Deutes en moneda estrangera	-	-
6) Provisions	(18.421)	(45.321)	II) Deutes amb entitats de crèdit	2.235.587	2.220.156
III) Inversions financeres temporals (nota 13)	11.903.700	5.507.751	1) Préstecs i altres deutes	2.235.587	2.220.156
1) Cartera de valors a curt termini	494.062	-	2) Deutes per interessos	-	-
2) Altres inversions i crèdits a curt termini	-	-	III) Creditors	8.995.531	10.701.464
3) Fiances i dipòsits constituits a curt termini	11.409.638	5.507.751	1) Creditors pressupostaris	8.178.110	9.574.046
4) Provisions	-	-	2) Creditors no pressupostaris	-	-
IV) Tresoreria (nota 14)	8.142.218	16.052.379	3) Creditors per admin. de recursos per compte d'altres ens públics	-	-
V) Ajustaments per periodificació (nota 15)	36.820	21.745	4) Administracions públiques	730.986	1.059.557
			5) Altres creditors	86.435	67.861
			6) Fiances i dipòsits rebuts a curt termini	-	-
Total actiu	186.711.472	183.024.977	IV) Ajustaments per periodificació	104.830	28.853
			F) Provisions per a riscos i despeses a curt termini (nota 18)	-	-
			Total passiu i patrimoni net	186.711.472	183.024.977

FORCES ELÈCTRIQUES D'ANDORRA (FEDA)

Compte de resultat economicopatrimonial per a l'exercici anual acabat el 31 de desembre de 2016 amb xifres comparatives corresponents a l'exercici anterior
(Expressat en euros)

<u>Despeses</u>	2016	2015	<u>Ingressos</u>	2016	2015
1) Reducció d'existències	-	-	1) Vendes i prestacions de serveis (nota 21 (a))	61.183.041	59.118.009
2) Aprovisionaments (nota 21 (d))	(31.365.198)	(32.287.192)	a) Vendes	60.024.192	57.844.857
a) Consum de mercaderies	-	-	b) Prestacions de serveis	1.158.849	1.273.152
b) Consum de primeres matèries	(31.365.198)	(32.287.192)	c) Devolucions i ràpels sobre vendes	-	-
c) Altres despeses externes	-	-	2) Augments d'existències	-	-
3) Despeses de gestió ordinària	(19.239.750)	(18.564.113)	3) Ingressos de gestió ordinària	-	-
a) Despeses de personal (nota 21 (e))	(5.365.770)	(5.070.842)	4) Altres ingressos en gestió ordinària (nota 21 (b))	1.194.070	1.372.135
a1) Sous, salari i similars	(4.504.399)	(4.291.414)	a) Reintegraments	-	-
a2) Càrregues socials	(691.560)	(623.965)	b) Treballs realitzats per a l'entitat	1.012.723	1.121.943
a3) Altres despeses de personal	(169.811)	(155.463)	c) Altres ingressos de gestió	130.308	4.284
b) Prestacions socials (nota 21(e))	(213.283)	(496.998)	c1) Ingressos accessoris i altres de gestió corrent	3.041	4.284
c) Dotacions per amortització d'immobilitzat	(8.606.756)	(7.998.041)	c2) Excés de provisió per riscos i despeses	127.267	-
c1) Dotacions per amortitzacions (notes 6 i 7)	(8.606.756)	(7.998.041)	d) Ingressos de participacions en capital	-	218.384
c2) Variació de provisió per desmantelaments (nota 18)	-	-	e) Ingressos per valors negociables de crèdits de l'actiu	51.039	27.524
d) Variació de provisió de tràfic	(4.160)	(11.809)	e1) Altres interessos i ingressos assimilats	51.039	27.524
d1) Variació de provisió d'existències (nota 11)	(4.160)	(11.809)	e2) Altres interessos	-	-
d2) Variació de provisió i pèrdues de crèdits incobrables	-	-	g) Diferències positives de canvi	-	-
e) Altres despeses de gestió (nota 21 (f))	(4.759.214)	(4.627.318)	5) Transferències i subvencions (nota 21 (i))	40.779	19.760
e1) Serveis exteriors	(4.532.087)	(4.401.271)	b) Subvencions corrents	40.779	19.760
e2) Tributs	(227.127)	(226.047)	c) Transferències de capital	-	-
e3) Altres despeses de gestió corrent	-	-	6) Beneficis i ingressos extraordinaris (nota 21 (c))	25.988	45.267
f) Despeses financeres i assimilables (nota 21 (g))	(290.567)	(359.105)	a) Beneficis procedents de l'immobilitzat	-	-
f1) Per deutes	(290.567)	(359.105)	b) Subvencions de capital traspassades a resultat	-	-
f2) Pèrdues per inversions financeres	-	-	c) Beneficis per operacions d'endeutament	-	-
g) Variació de les provisió d'inversions financeres	-	-	d) Ingressos extraordinaris	25.988	45.267
h) Diferències negatives de canvi	-	-	e) Ingressos i beneficis d'altres exercicis	-	-
4) Transferències i subvencions (nota 21 (i))	(613.973)	(592.029)			
a) Transferències corrents	(81.808)	(24.444)			
c) Transferències de capital	(532.165)	(567.585)			
5) Pèrdues i despeses extraordinàries (nota 21 (h))	(166.321)	(550.607)			
a) Despeses extraordinàries	(166.321)	(550.607)			
Total despeses	(51.385.242)	(51.993.941)	Total ingressos	62.443.878	60.555.171
Estalvi abans d'impostos	11.058.636	8.561.230	Desestalvi abans d'impostos	-	-
Impost sobre beneficis (nota 22)	(195.479)	(248.830)	Impost sobre beneficis (nota 22)	-	-
Estalvi	10.863.157	8.312.400	Desestalvi	-	-

(1) Activitat de l'Ens, organització i informació finançera**(a) Activitat de l'Ens**

Forces Elèctriques d'Andorra (d'ara endavant FEDA o l'Ens) va ésser constituïda per la Llei aprovada pel Molt Il·lustre Consell General de les Valls d'Andorra en reunió extraordinària del 14 de gener de 1988, posteriorment modificada en les dates 18 de gener de 1991, 4 de novembre de 1993 i 18 de novembre de 2010 com una Entitat de dret públic amb personalitat jurídica pròpia, organització autònoma, patrimoni propi i plena capacitat per al desenvolupament del seus fins, sense prejudici de les limitacions que estableix la llei i els seus reglaments.

En data 10 de març de 2016 s'aprova la Llei 5/2016 que regula l'ens públic Forces Elèctriques d'Andorra (FEDA) i el règim de les activitats dels sectors elèctric, del fred i de la calor i es deroga la Llei de creació de FEDA, del 14 de gener de 1988, modificada posteriorment per les lleis del 18 de gener de 1991, del 4 de novembre de 1993, i del 18 de novembre de 2010.

FEDA té encomanada per llei les següents funcions:

1) Activitats en règim de gestió directa:

- La importació i l'exportació d'energia elèctrica.
- La compra i venda a l'engròs d'energia elèctrica, de fred i de calor útil.
- L'operació, el manteniment i el desenvolupament de la xarxa de transport d'electricitat.
- El proveïment de gas natural a les centrals de cogeneració d'energia elèctrica i tèrmica útil connectades a una xarxa pública de calor.
- L'adquisició de gas natural liquat (GNL) en els mercats internacionals.

2) Activitats en règim de concessió administrativa:

- La producció d'energia elèctrica, calor útil (cogeneració) i de fred útil (trigeneració).
- La distribució i la venda minorista de fred i de calor útil.

Les activitats en règim de concessió administrativa també es poden desenvolupar en règim directe a través d'una societat mercantil, la qual ha d'estar autoritzada pel Govern i la major part del capital ha de pertànyer a FEDA.

Per portar a terme l'objecte esmentat, l'Ens gestionarà i explotarà totes les infraestructures tècniques existents i les que puguin instal·lar en el futur.

Els òrgans de govern de l'Ens són:

- El Consell d'Administració.
- El Director General.

L'Ens està sotmès al règim del pressupost. El Consell d'Administració aprova anualment el projecte del pressupost i el tramet al Molt Il·lustre Govern d'Andorra, acompanyat dels documents que preveu la Llei General de les Finances Pùbliques.

El marc normatiu d'informació finançera aplicable a l'Ens és el Pla General de Comptabilitat Pública d'Andorra, aprovat per decret el 27 de gener de 1999.

Les tarifes elèctriques de FEDA de l'exercici anual acabat el 31 de desembre de 2016 es regeixen pel Decret del 23 de desembre de 2015 de modificació de les tarifes elèctriques, publicat en el Butlletí Oficial del Principat d'Andorra en data 30 de desembre de 2015. Aquestes noves tarifes elèctriques entren en vigor l'1 de gener de 2016.

La gestió econòmica de l'Ens té per objectiu l'equilibri financer. No obstant això, amb una part dels excedents d'explotació podrà constituir un fons de reserva que haurà d'aplicar-se exclusivament al finançament de les millores i ampliacions de les instal·lacions; la resta d'aquests excedents d'explotació revertiran a l'Administració General. La distribució dels excedents es determinarà pel Consell d'Administració de FEDA

(b) Organització

L'organigrama del Consell d'Administració és el següent:

Presidenta:

- Sra. Sílvia Calvó Armengol (Ministra de Medi Ambient, Agricultura i Sostenibilitat)

Representants del Govern:

- Sr. Jordi Cinca Mateos (Ministre de Finances)
- Sr. Josep Maria Missé Cortina (Secretari d'Estat per a la diversificació econòmica)
- Sr. Manel Riera Martínez (Director del Departament d'Ordenament Territorial)

Representants de la Direcció:

- Sr. Albert Moles Betriu (Director General de FEDA)
- Sra. Eva Iglesias Garcia (Directora de Planificació i Control)

Secretari del Consell d'Administració:

- Sr. Jaume Forné Angrill (Director de Regulació i Mercats)

En quant a l'equip directiu és el següent:

- Director General: Sr. Albert Moles Betriu
- Director d'Operacions: Sr. Víctor Jorge Seco
- Directora de Planificació: Sra. Eva Iglesias Garcia
- Director de Regulació i Mercats: Sr. Jaume Forné Angrill
- Director de Mitjans Corporatius: Sr. Miquel Galera Zamora

(2) Bases de presentació

(a) Imatge fidel

Aquests estats financers han estat preparats per la Direcció de l'Ens amb l'objectiu de mostrar la imatge fidel del patrimoni i de la situació finançera de l'Ens a 31 de desembre de 2016 i dels resultats de les seves operacions per a l'exercici anual acabat a la mateixa data.

Aquests estats financers han estat preparats en euros a partir dels registres auxiliars de comptabilitat de l'Ens i estan pends d'aprovació pel Consell d'Administració de l'Ens i el Govern d'Andorra. Posteriorment seran remesos al Molt Il·lustre Consell General, per a la seva definitiva aprovació. Tot i això, la Direcció de l'Ens preveu que aquests estats financers seran aprovats sense variacions significatives.

Els estats financers de l'exercici anual acabat el 31 de desembre de 2015 van ser preparats per la Direcció de l'Ens amb data 8 de març de 2016 i aprovats pel Consell d'Administració en la mateixa data.

(b1) Principis comptables generalment acceptats

En l'elaboració d'aquests estats financers s'han aplicat tots els principis comptables obligatoris amb incidència en el patrimoni, la situació financer i els resultats de l'Ens, establerts d'acord amb la legislació vigent, és a dir, la Llei de Finances Públiques i el Pla General de Comptabilitat del Sector Públic d'Andorra aprovat pel Govern el 27 de gener de 1999.

(b2) Fons de maniobra

El balanç de situació adjunt a 31 de desembre de 2016 mostra un fons de maniobra positiu per import de 16.840 milers d'euros (fons de maniobra positiu de 16.191 milers d'euros a 31 de desembre de 2015). Aquesta situació és conseqüència principalment dels beneficis obtinguts durant els darrers exercicis i l'aplicació del pla de negoci que preveu el finançament de les inversions amb recursos propis i endeutament a llarg termini.

A 31 de desembre de 2016, les previsions de "cash flow" són positives, per la qual cosa, l'Ens disposa de la liquiditat suficient per tal de no crear tensions de tresoreria ni afectar al principi de funcionament.

(c) Comparació de la informació

L'Ens presenta els estats financers amb xifres comparatives de l'exercici anterior pel balanç, compte de resultat economicopatrimonial i notes als estats financers, per a la seva informació i consideració.

(d) Canvis de criteris comptables i correcció d'errors

No hi ha hagut canvis de criteris comptables ni correcció d'errors durant l'exercici anual acabat el 31 de desembre de 2016.

(3) Distribució de resultats

La proposta de distribució de resultats de l'exercici finalitzat el 31 de desembre de 2016, pendent d'aprovació pel Consell d'Administració és la següent:

	Euros
A reserves	7.604.210
A dividends	<u>3.258.947</u>
	<u>10.863.157</u>

La proposta de distribució de resultats de l'exercici finalitzat el 31 de desembre de 2015, aprovada pel Consell d'Administració a 8 de març de 2016, va ser la següent:

	Euros
A reserves	5.818.680
A dividends	<u>2.493.720</u>
	<u>8.312.400</u>

(4) Normes de registre i valoració

Les normes de registre i valoració aplicats en la preparació d'aquests estats financers per la direcció de l'Ens són les següents:

(a) Immobilitzat immaterial

L'immobilitzat immaterial es presenta valorat segons el seu preu d'adquisició o cost de producció, menys l'amortització acumulada i, si escau, menys qualsevol pèrdua per deteriorament.

Les despeses de manteniment i reparació de l'immobilitzat immaterial que no incrementen la vida útil de l'actiu, es reconeixeran com a despeses en l'exercici del seu meritament.

L'amortització dels elements de les immobilitzacions immaterials es realitza sobre el valor de cost, seguint el mètode lineal durant els següents períodes de vida útil estimada:

	Anys de vida útil
Concessions administratives	30
Aplicacions informàtiques	5
Altre immobilitzat immaterial	5 - 8

(b) Immobilitzat material

L'immobilitzat material es presenta valorat segons el seu preu d'adquisició o cost de producció, menys l'amortització acumulada i, si escau, menys qualsevol pèrdua de valor irreversible.

L'amortització dels elements de les immobilitzacions materials es realitza sobre el valor de cost, seguint el mètode lineal durant els següents períodes de vida útil estimada:

	Anys de vida útil
Construccions	12-45
Infraestructures	40
Equips de producció	15-60
Alta Tensió i ETR	20
Actius distribució	10-20
Instal·lacions tècniques d'edificis	12
Equips procés d'informació i telecontrol	5
Elements de transport	5
Mobiliari	5

Les despeses de manteniment i reparacions que no milloren la utilització dels béns ni allarguen la seva vida útil es carreguen al compte de pèrdues i guanys en el moment en què es produeixen.

Pèrdues de valor irreversibles

Al tancament de cada exercici o sempre que existeixin indicis d'una pèrdua de valor irreversible dels actius materials diferent de l'amortització sistemàtica, l'Ens procedeix a estimar la pèrdua de valor i corregir la valoració del bé, comptabilitzant-se la pèrdua com a despesa de l'exercici i corregint el valor de l'amortització del bé.

(c) Inversions financeres permanentesClassificació

Els valors negociables i altres inversions financeres assimilables que s'inclouen a l'epígraf "Inversions Financeres permanentes" es classifiquen en les categories següents:

- Valors negociables admesos a cotització: es considera un valor negociable admès a cotització aquell que sigui admès a cotitzar en un mercat secundari organitzat actiu.
- Valors negociables no admesos a cotització: es considera un valor negociable no admès a cotització aquell que no sigui admès a cotitzar en un mercat secundari organitzat actiu.
- Participacions de capital: es consideren participacions de capital aquelles inversions de caràcter permanent (ja sigui a empreses privades o ens parapúblics) que suposin un percentatge de participació significatiu en el capítol de les mateixes.

Valoració inicial

Els valors negociables compresos en aquest capítol, tant de renda fixa com de renda variable, seran valorats en general pel seu valor d'adquisició en el moment de la subscripció o compra.

Quan es tracti de títols adquirits a títol gratuït, se'n determinarà el preu en funció d'una prudent valoració segons el previsible valor de mercat. Si els títols es cotitzen en un mercat secundari organitzat, es prendrà com a valor d'adquisició la cotització mitjana del trimestre anterior a la data de l'adquisició, o bé, l'última cotització anterior a la data de l'adquisició si aquesta cotització és inferior. Si els títols no cotitzen en un mercat secundari organitzat, caldrà atenir-se al valor estableert per perits taxadors, amb el benentès que s'hi aplicaran procediments de valoració racionals, admesos a la pràctica, amb un criteri de prudència.

Valoració posterior

L'Ens valora al final de l'exercici els valors negociables admesos a cotització en un mercat secundari organitzat d'acord amb el seu preu d'adquisició o pel de mercat quan aquest sigui inferior a aquell. En aquest últim cas, caldrà dotar les provissons necessàries per reflectir la depreciació experimentada. El preu de mercat serà l'inferior dels dos següents: cotització mitjana en un mercat secundari organitzat corresponent a l'últim trimestre de l'exercici; cotització del dia de tancament del balanç o, si no n'hi ha, la del dia immediatament anterior. No obstant això, quan hi hagi interessos, implícits o explícits, produïts i no vençuts al final de l'exercici, que hauran de trobar-se comptabilitzats a l'actiu, la correcció valorativa es determinarà comparant el preu de mercat esmentat amb la suma del preu d'adquisició dels valors i dels interessos produïts i no vençuts en la data del tancament de l'exercici.

Els valors negociables no admesos a cotització en un mercat secundari organitzat, figuraran en el balanç pel seu preu d'adquisició. Tanmateix, quan el preu d'adquisició sigui superior a l'import que resulti d'aplicar-hi criteris valoratius racionals admesos a la pràctica, es dotarà la provisió corresponent per la diferència existent. A aquest efecte, quan es tracti de participacions en capital, es prendrà el valor teòric comptable que corresponguï a les participacions esmentades, corregit segons l'import de les plusvàlvues tàctites existents en el moment de l'adquisició i subsistents en el de la valoració posterior.

Les participacions de capital que tinguin caràcter permanent, i que suposin un percentatge significatiu de participació, la dotació a provissons s'efectuarà tenint en compte l'evolució dels fons propis de la societat participada, encara que es tracti de valors negociables admesos a cotització en un mercat secundari organitzat. A les aportacions financeres a ens parapúblics, o altres ens creats per l'ens subjecte comptable, que s'aporten per formar els seus fons patrimonials, s'hi aplicaran les correccions valoratives en la forma determinada en el paràgraf anterior.

(d) Despeses a distribuir en diversos exercicis

Les despeses a distribuir corresponen a l'aportació de l'Ens a l'externalització del pla de pensions en concepte de la despesa futura de personal fins la seva edat de jubilació. Es valoren pel seu preu d'adquisició i s'imputen al compte de resultats fins el termini de venciment de l'aportació d'acord a un pla financer.

(e) Existències

Les existències corresponen a recanvis i altres materials destinats al manteniment i conservació, o a la producció d'immobilitzat. Aquestes es presenten valorades al preu d'adquisició d'acord amb el mètode del preu mig ponderat.

L'Ens segueix la política d'aplicar correccions valoratives quan el valor de mercat d'un bé o qualsevol altre valor que li correspongui siguin inferiors al seu preu d'adquisició o al seu cost de producció, i amb aquesta finalitat es dotarà la provisió pertinent quan la depreciació sigui reversible. Quan la depreciació sigui irreversible aquesta circumstància s'haurà de tenir en compte a l'hora de valorar les existències.

(f) Deutors

En aquest capítol de balanç es presenten els saldos pends de liquidar per part dels clients de l'Ens, en concepte de factures per serveis prestats.

Durant l'exercici 2015, la direcció de l'Ens va procedir a modificar el criteri de dotar les oportunes provisió per insolvències quan els saldos presenten dificultats de reemborsament, passant d'aprovisionar els clients incobrats amb una antiguitat superior a un any, a aprovisionar els clients incobrats amb una antiguitat superior a mig any.

(g) Classificació dels deutes

Els saldos a cobrar i a pagar es presenten en el balanç adjunt classificats com llarg termini quan tenen venciment superior a dotze mesos des de la data del balanç, i a curt termini quan tenen un venciment inferior o igual.

(h) Transaccions en moneda estrangerah1) Immobilitzat material i immaterial

Com a norma general, es farà la conversió a la moneda nacional aplicant al preu d'adquisició o al cost de producció el tipus de canvi vigent en la data en què els béns s'hagin incorporat al patrimoni.

Les amortitzacions i les provisió per depreciació s'hauran de calcular, com a norma general, sobre l'import resultant de l'aplicació del paràgraf anterior.

En el cas que es facin adquisicions en moneda estrangera d'inversions destinades a l'ús general o d'inversions gestionades, se'n farà la conversió aplicant el tipus de canvi vigent en la data en què els béns s'hagin incorporat al patrimoni.

h2) Existències

Es farà la conversió a la moneda nacional aplicant al preu d'adquisició o al cost de producció el tipus de canvi vigent en la data en què es produueixi cada adquisició, aplicant el mètode de preu mitjà ponderat.

Caldrà dotar a la provisió quan la valoració obtinguda d'aquesta manera superi el preu que les existències tinguin al mercat en la data del tancament de comptes, si aquest preu de mercat està fixat en moneda estrangera, se'n farà la conversió a la moneda nacional aplicant-hi el tipus de canvi vigent en la data esmentada.

h3) Valors de renda variable

Es farà la conversió a la moneda nacional aplicant al preu d'adquisició el tipus de canvi vigent en la data en què aquests valors s'hagin incorporat al patrimoni.

S'haurà de dotar la provisió quan la valoració així obtinguda excedeixi del preu que els valors tinguessin en el mercat en la data del tancament de comptes. Si aquest preu de mercat està fixat en moneda estrangera, se'n farà la conversió a la moneda nacional aplicant-hi el tipus de canvi vigent en la data esmentada.

h4) Tresoreria, valors de renda fixa, crèdits i dèbits

La conversió a moneda nacional d'aquests actius i passius en moneda estrangera es farà aplicant el tipus de canvi vigent a la data en què els béns, crèdits i dèbits, s'han incorporat al balanç. A la data de tancament de l'exercici figuraran en el balanç d'acord amb el tipus de canvi vigent en aquest moment.

Si com a conseqüència d'aquesta valoració es produeix una diferència de canvi negativa o positiva, aquesta serà carregada o abonada, respectivament, al resultat de l'exercici.

(i) Reconeixement d'ingressos i despeses

Els ingressos i despeses es registren seguint el criteri de meritament, és a dir, en funció de la corrent real de béns i serveis que representen i amb independència del moment en què es produeix el cobrament o pagament dels mateixos. Els ingressos i les despeses es valoren pel valor raonable de la contraprestació deduïts els descomptes, bonificacions o rebaixes comercials.

El reconeixement dels ingressos per vendes es produeix en el moment en què s'han transferit al comprador els riscos i beneficis inherents a la propietat del bé venut, i no es manté la gestió corrent sobre aquest bé, ni és reté el control efectiu sobre aquest.

Els ingressos per prestació de serveis es reconeixen considerant el grau de realització de la prestació a la data de balanç, sempre que el resultat de la transacció pugui ser estimat amb fiabilitat.

(j) Ingressos a distribuir en varis exercicis

Aquest epígraf recull els imports rebuts dels abonats pels drets d'escomeses corresponents a les inversions necessàries per fer possible els nous subministres i les instal·lacions cedides pels mateixos abonats i que alhora s'incorporen a l'immobilitzat de l'Ens.

Aquests ingressos s'imputen linealment a resultats en la mateixa proporció que es produeix la depreciació dels actius cedits.

L'import reconegut com ingrés a l'exercici 2016 ha estat de 877.068 euros (856.738 euros a l'exercici 2015) i figura enregistrat a l'epígraf "Prestació de Serveis" (veure notes 17 i 21(a)).

(k) Provisions per a pensions i obligacions similars

D'acord amb el Reglament de Personal de l'Ens, el personal de FEDA, incorporat entre el primer de març de 1988 i el 31 de desembre de 2000, així com el personal que prové de FHASA/EASA, incorporat a les esmentades societats entre el 1r de maig de 1985 i el 1r de març del 1988, té dret a un règim complementari de jubilació de la Seguretat Social garantit per FEDA.

Com a resultat d'aquest Reglament l'Ens va efectuar durant l'exercici 2015 l'estudi actuarial que comprèn l'evolució per a l'exercici 2015 i 2016 (les anteriors valoracions actuarials van ser realitzades en els exercicis 2002, 2003, 2005, 2007, 2009, 2011 i 2013) amb les següents hipòtesis principals:

Taxa nominal d'actualització	3%
Creixement salarial	2%
Taules de mortalitat	PERM/F2000
Taules d'invalidesa	IASS-90

El passiu meritat, a 31 de desembre de 2016, és de 2.098.126 euros (2.207.676 euros a 31 de desembre de 2015) (veure nota 18 (a)).

Els empleats que s'incorporen a FEDA a partir de l'1 de gener del 2001 participen en un fons de pensions gestionat per una empresa externa en la que FEDA contribueix en un 4% i el treballador en un 4% del seu salari al fons. Aquest pla s'ha fet extensiu a la totalitat d'empleats que han decidit acollir-se al mateix. FEDA ha aportat el risc total de l'estudi actuarial del empleats incorporats a FEDA abans de l'1 de gener de 2001 que s'han volgut acollir al nou pla. Les aportacions que meriten en l'exercici 2016 són de 170.769 euros (176.792 euros a l'exercici 2015), corresponents a la participació de FEDA al pla A per 128.793 euros (128.792 euros a l'exercici 2015) i el traspàs a despesa a distribuir del pla A per 41.976 euros (48.000 euros a l'exercici 2015).

En aquest mateix epígraf dels estats financers, FEDA té registrada una provisió corresponent als consums d'energia gratuïts dels anys posteriors a la jubilació dels treballadors incorporats a l'Ens. Fins l'exercici 2014 per calcular la provisió del consum dels empleats s'ha utilitzat el preu mig de compra de l'electricitat comprada a França, Espanya i l'adquirida a CTRA,SA amb els respectius preus de compra suportat per FEDA en cada exercici.

Per l'exercici 2015 i posteriors, per tal d'incloure l'efecte de la producció de la central hidroelèctrica i per tant donar la informació més ajustada, es va recalcular la provisió a partir de l'any 2009 incloent-hi la producció de la central hidroelèctrica. El preu mig de compra es va calcular prorratejant l'electricitat comprada segons el preu de compra de cada proveïdor (EDF, Endesa i CTRA, SA) i l'electricitat produïda per la central hidroelèctrica pel seu preu mig estimant.

D'altra banda, es va revisar l'interès tècnic a aplicar alineant-lo amb l'emprat per Mora Assegurances en la valoració de la provisió per pensions realitzat el 2015. Així l'interès va passar del 3,5% al 3% actual.

Com a conseqüència dels criteris abans descrits, la comptabilització dels costos per compromisos de pensions efectuada en l'exercici 2016 ha estat la següent:

	Euros
Compte de resultats	
Despesa de personal fons de pensió	17.281
Despesa financer fons de pensió	1.962
Total dotacions fons de pensió	<u>19.243</u>
	(nota 18 (a))
Reversió consum empleats	<u>(25.259)</u>
	(nota 18 (a))

(I) Impost general indirecte

El Consell General del Principat d'Andorra, en la seva sessió del 21 de juny de 2012 va aprovar la Llei 11/2012 de l'impost general indirecte que va entrar en vigor l'1 de gener de 2013. Aquesta llei fou modificada amb data 18 d'octubre de 2012 per la Llei 29/2012 i posteriorment amb data 23 de maig de 2013 per la Llei 11/2013. L'esmentada llei fou complementada pel reglament de data 5 de novembre de 2012, posteriorment modificat amb data 17 d'abril de 2013. Amb l'entrada en vigor d'aquest impost l'ISI quedà derogat, així com l'IMI i el cànon del 5,5% del consum d'electricitat, entre d'altres.

Aquesta llei sotmet a gravamen el consum mitjançant la tributació dels lliuraments de béns i les prestacions de serveis realitzades per empresaris o professionals, així com de les importacions de béns.

A l'entrada en vigor de la Llei 11/2012 existeixen diferents tipologies de gravamen: el tipus de gravamen general (4,5%), el tipus de gravamen reduït (1%), el tipus de gravamen súper reduït (0%) i el tipus de gravamen incrementat (9,5%).

El tipus de gravamen general s'estableix en un 4,5% exigible per part de l'administració sempre i quan no es prevegi expressament l'aplicació d'un altre tipus de gravamen.

Els obligats tributaris han de determinar en cada període de liquidació el deute tributari, minorant l'impost general indirecte repercutible en el període, per les quotes de l'impost general indirecte suportat que tinguin el caràcter de deduïble.

Les liquidacions de l'impost general indirecte es poden realitzar anualment, semestralment, trimestralment o mensualment depenent de la xifra anual de negocis de les activitats dutes a terme per l'obligat tributari l'any immediatament anterior. En el cas de FEDA les liquidacions es realitzen de forma mensual donat que durant l'exercici anterior la xifra de negoci de l'Ens superava el llindar dels 3.600 milers d'euros.

De conformitat amb el que s'estableix a l'article 40 de l'esmentada llei i sent el cas particular de FEDA, les importacions d'electricitat queden exemptes d'IGI per evitar la doble imposició.

(m) Impost sobre beneficis

El Consell General del Principat d'Andorra, en la seva sessió del 29 de desembre de 2010 va aprovar la Llei 95/2010 de l'impost sobre beneficis que va entrar en vigor l'1 de gener de 2012. Aquesta llei fou posteriorment modificada amb data 1 de desembre de 2011 per la llei 17/2011 i complementada pel reglament del 20 de juny de 2012.

Aquesta llei sotmet a gravamen la renda mundial obtinguda per les persones jurídiques residents fiscals en territori Andorrà que realitzin activitats empresarials.

S'estableixen un tipus de gravamen del 10% sobre els beneficis de les societats, amb una reducció del 50% de la quota de liquidació durant el primer any d'aplicació de la llei.

La despesa o ingrés per impost sobre beneficis comprèn la part relativa a la despesa o ingrés per l'impost corrent i la part corresponent a la despesa o ingrés per impost diferit.

L'impost corrent és la quantitat que l'Ens satisfà com a conseqüència de les liquidacions fiscals de l'impost sobre el benefici relatives a un exercici. Les deduccions i altres avantatges fiscals en la quota de l'impost, excloses les retencions i els pagaments a compte, com també les pèrdues fiscals compensables d'exercicis anteriors i aplicades efectivament en aquest exercici, donen lloc a un menor import de l'impost corrent.

La despesa o l'ingrés per impost diferit es correspon amb el reconeixement i la cancel·lació dels actius i passius per impost diferit.

Els impostos diferits es registren per les diferències temporals existents a la data del balanç entre la base fiscal dels actius i passius i els seus valors comptables. Es consideren com a base fiscal d'un element patrimonial l'import atribuït al mateix a efectes fiscals.

L'efecte impositiu de les diferències temporals s'inclouen en els corresponents epígrafs "Actius per impost diferit" i "Passius per impost diferit" del balanç de situació adjunt.

L'Ens reconeix un passiu per impost diferit per a totes les diferències temporals imposables.

L'Ens reconeix els actius per impost diferit per a totes les diferències temporals deduïbles, crèdits fiscals no utilitzats i bases de tributació negatives pendents de compensar, en la mesura que resulti probable que l'Ens disposi de guanys fiscals futurs que permetin l'aplicació d'aquests actius.

A la data de tancament de l'exercici, l'Ens avalua els actius per impost diferit reconeguts i aquells que no s'han reconegut anteriorment. D'acord amb aquesta anàlisi, l'Ens procedeix a donar de baixa un actiu reconegut anteriorment si ja no resulta probable la seva recuperació, o procedeix a registrar qualsevol actiu per impost diferit no reconegut anteriorment sempre que resulti probable que l'Ens disposi de guanys fiscals futurs que permetin la seva aplicació.

(5) Inversions destinades a l'ús general

Aquesta nota no és d'aplicació en els presents estats financers.

(6) Immobilitzat immaterial

Un detall de l'epígraf de l'immobilitzat immaterial a 31 de desembre de 2016 i 2015, així com del seu moviment durant l'exercici anual acabat el 31 de desembre de 2016 es presenta a continuació:

	Euros				
	Saldos el 31/12/15	Altes	Baixes	Traspasos	Saldos el 31/12/16
<u>Cost</u>					
Aplicacions informàtiques	8.254.502	397.454	-	7.611	8.659.567
Despeses de recerca	931.492	-	-	-	931.492
Drets sobre béns arrendats	8.393.817	-	-	-	8.393.817
Immobilitzat en curs	809.261	528.709	-	(562.974)	774.996
	18.389.072	926.163	-	(555.363)	18.759.872
<u>Amortització acumulada</u>					
Total amortització acumulada	(13.954.534)	(802.949)	-	-	(14.757.483)
	4.434.538	123.214	-	(555.363)	4.002.389

Un detall de l'epígraf de l'immobilitzat immaterial a 31 de desembre de 2014 i 2015, així com del seu moviment durant l'exercici anual acabat el 31 de desembre de 2015 es presenta a continuació:

	Euros				
	Saldos el 31/12/14	Altes	Baixes	Traspasos	
<u>Cost</u>				Saldos el 31/12/15	
Aplicacions informàtiques	7.896.040	815.630	(1.509.163)	1.051.995	8.254.502
Despeses de recerca	931.492	-	-	-	931.492
Drets sobre béns arrendats	8.393.817	-	-	-	8.393.817
Immobilitzat en curs	769.812	741.227	-	(701.778)	809.261
	<u>17.991.161</u>	<u>1.556.857</u>	<u>(1.509.163)</u>	<u>350.217</u>	<u>18.389.072</u>
<u>Amortització acumulada</u>					
Total amortització acumulada	(14.663.093)	(800.604)	1.509.163	-	(13.954.534)
	<u>3.328.068</u>	<u>756.253</u>	<u>-</u>	<u>350.217</u>	<u>4.434.538</u>

A 31 de desembre de 2016 existeixen béns en ús totalment amortitzats per un valor de 12.530.683 euros (12.161.111 euros a 31 de desembre de 2015).

A 31 de desembre de 2016 i 2015 l'Ens no ha capitalitzat despeses financeres ni ha realitzat treballs per al seu immobilitzat immaterial.

Els criteris per a l'amortització dels elements per a l'immobilitzat immaterial s'apliquen un cop entren en ús sobre el seu valor de cost seguint el mètode lineal, d'acord amb els criteris de valoració establerts en la nota 4 (a) dels estats financers adjunts.

(7) Immobilitzat material

Un detall de l'epígraf de l'immobilitzat material a 31 de desembre de 2016 i 2015, així com el seu moviment durant l'exercici anual acabat el 31 de desembre de 2016 es mostra a continuació:

	Euros				
	Saldos el 31/12/15	Altes	Baixes	Traspasos	
<u>Cost</u>				Saldos el 31/12/16	
Terrenys	4.748.016	-	-	-	4.748.016
Edificis i altres construccions	60.224.799	1.596.549	(237.661)	5.554.810	67.138.497
Equips i instal·lacions tècniques	154.946.543	5.033.194	(2.973.082)	4.165.996	161.172.651
Mobiliari i altre immobilitzat	4.219.735	4.230	(135.792)	-	4.088.173
Immobilitzacions en curs	10.099.604	1.771.885	-	(9.165.443)	2.706.046
Total Cost	<u>234.238.697</u>	<u>8.405.858</u>	<u>(3.346.535)</u>	<u>555.363</u>	<u>239.853.383</u>
<u>Amortització acumulada</u>					
Total amortització acumulada	(88.314.569)	(7.803.807)	3.269.988	-	(92.848.388)
	<u>145.924.128</u>	<u>602.051</u>	<u>(76.547)</u>	<u>555.363</u>	<u>147.004.995</u>

Un detall de l'epígraf de l'immobilitzat material a 31 de desembre de 2014 i 2015, així com el seu moviment durant l'exercici anual acabat el 31 de desembre de 2015 es mostra a continuació:

	Euros				Saldos el 31/12/15
	Saldos el 31/12/14	Altes	Baixes	Traspassos	
<u>Cost</u>					
Terrenys	4.629.681	907	-	117.428	4.748.016
Edificis i altres construccions	60.060.012	63.942	-	100.845	60.224.799
Equips i instal·lacions tècniques	145.847.050	5.448.259	(3.362.788)	7.014.022	154.946.543
Mobiliari i altre immobilitzat	3.913.920	235.859	(31.776)	101.732	4.219.735
Immobilitzacions en curs	12.170.768	5.613.080	-	(7.684.244)	10.099.604
Total Cost	226.621.431	11.362.047	(3.394.564)	(350.217)	234.238.697
<u>Amortització acumulada</u>					
Total amortització acumulada	(84.063.793)	(7.197.437)	2.946.661	-	(88.314.569)
	142.557.638	4.164.610	(447.903)	(350.217)	145.924.128

A 31 de desembre de 2016 existeixen béns en ús totalment amortitzats per un valor de 34.423.242 euros (36.592.916 euros a 31 de desembre de 2015).

A 31 de desembre de 2016 i 2015 l'Ens no ha capitalitzat despeses financeres. No obstant així, a 31 de desembre de 2016 i 2015 ha activat treballs per al seu immobilitzat material per valor de 1.012.723 euros i 1.121.943 euros, respectivament (veure nota 21(b)).

Els criteris per a l'amortització dels elements per a l'immobilitzat material s'apliquen un cop entren en ús sobre el seu valor de cost seguint el mètode lineal, d'acord amb els criteris de valoració establerts en la nota 4 (b) dels estats financers adjunts.

(8) Inversions gestionades

Aquesta nota no és d'aplicació en els presents estats financers.

(9) Inversions financeres permanentes

Un detall d'aquest epígraf de balanç a 31 de desembre de 2016 i 2015, així com el seu moviment durant l'exercici anual acabat el 31 de desembre de 2016 és el següent:

	Euros				Saldos a 31/12/16
	Saldos a 31/12/15	Altes	Baixes	Traspassos	
Deute públic a llarg termini	-	4.045.246	-	-	4.045.246
Accions SEMTEE, SA	12.020	-	-	-	12.020
Accions CTRA, SA	2.885.122	-	-	-	2.885.122
	<u>2.897.142</u>	<u>4.045.246</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>6.942.388</u>

Un detall d'aquest epígraf de balanç a 31 de desembre de 2015 i 2014, així com el seu moviment durant l'exercici anual acabat el 31 de desembre de 2015 és el següent:

	Euros				Saldos a 31/12/15
	Saldos a 31/12/14	Altes	Baixes	Traspassos	
Accions SEMTEE, SA	12.020	-	-	-	12.020
Accions CTRA, SA	5.243.837	-	(2.358.715)	-	2.885.122
	<u>5.255.857</u>	<u>-</u>	<u>(2.358.715)</u>	<u>-</u>	<u>2.897.142</u>

L'import registrat a 31 de desembre de 2016 "Deute Públic" correspon íntegrament a l'adquisició per part de l'Ens de Lletres del Tresor Andorrà amb venciment 13 d'abril de 2018 amb un tipus d'interès del 2%.

Un detall de la fracció de capital i del patrimoni a 31 de desembre de 2016 corresponent a les inversions en instruments de patrimoni és com segueix:

Societat / Domicili/ Activitat	Percentatge participació directa	Euros					
		Capital Social	Reserva Legal	Altres Reserves	Resultats negatius exercicis anterioris	Resultat exercici 2016	Total Patrimoni net
CTRA, SA	71,70%	3.289.700	495.017	4.222.479	-	581.731	8.588.927

Un detall de la fracció de capital i del patrimoni a 31 de desembre de 2015 corresponent a les inversions en instruments de patrimoni és com segueix:

Societat / Domicili/ Activitat	Percentatge participació directa	Euros					
		Capital Social	Reserva Legal	Altres Reserves	Resultats negatius exercicis anterior	Resultat exercici 2015	Total Patrimoni net
CTRA, SA	71,70%	3.289.700	401.508	3.409.368	-	935.089	8.035.665

Amb data 27 de novembre de 2014, mitjançant la Llei 31/2014, de modificació d'estatuts de la Societat "Centre de Tractament de Residus d'Andorra, SA", s'aprovà la modificació dels estatuts de l'esmentada Societat. El capital de CTRA, SA es redueix en un 50%, fixant-se el capital social en 3.289.700 euros, dividit en mil accions nominatives de 3.289,70 euros de valor nominal cadascuna, numerades correlativament de l'1 al 1.000.

(10) Despeses a distribuir en diversos exercicis

Un detall d'aquest epígraf de balanç de situació a 31 de desembre de 2016 i 2015, així com el seu moviment durant l'exercici anual acabat el 31 de desembre de 2016 és el següent:

	Euros		
	Saldos al 31/12/15	Despesa de l'exercici	Saldos al 31/12/16
Despeses a distribuir en diversos exercicis	627.907	(41.976)	585.931
	<u>627.907</u>	<u>(41.976)</u>	<u>585.931</u>
(nota 21 (e))			

Un detall d'aquest epígraf de balanç de situació a 31 de desembre de 2015 i 2014, així com el seu moviment durant l'exercici anual acabat el 31 de desembre de 2015 és el següent:

	Euros		
	Saldos al 31/12/14	Despesa de l'exercici	Saldos al 31/12/15
Despeses a distribuir en diversos exercicis	675.907	(48.000)	627.907
	<u>675.907</u>	<u>(48.000)</u>	<u>627.907</u>
(nota 21 (e))			

L'import registrat a 31 de desembre de 2016 correspon íntegrament a l'aportació de l'Ens al 2003 a l'externalització del pla de pensions en concepte de la despesa futura de personal fins a la seva edat de jubilació. La despesa de l'exercici anual acabat a 31 de desembre de 2016 i 2015 es registra al compte de pèrdues i guanys dins l'epígraf "Prestacions Socials".

(11) Existències

Un detall d'aquest epígraf de balanç a 31 de desembre de 2016 i 2015 és com segueix:

	Euros	
	2016	2015
Existències per al propi consum i recanvis	1.352.525	1.145.707
Avançament a proveïdors	-	-
	<u>1.352.525</u>	<u>1.145.707</u>
Provisió	<u>(113.306)</u>	<u>(109.146)</u>
	<u><u>1.239.219</u></u>	<u><u>1.036.561</u></u>

El capítol d'existències correspon principalment a material per al propi consum de l'Ens i a recanvis.

Es tracta de material per a les ampliacions de les xarxes elèctriques de FEDA, així com també material destinat al manteniment i a la conservació de les mateixes.

El detall del saldo i del moviment de la provisió d'existències a 31 de desembre de 2016 i 2015 és com segueix:

	Euros	
	2016	2015
Saldo a l'inici de l'exercici	(109.146)	(97.337)
Dotació de l'exercici	(6.264)	(15.780)
Recuperacions de l'exercici	2.104	3.971
Aplicacions de l'exercici	-	-
	<u>(113.306)</u>	<u>(109.146)</u>

L'efecte net de la dotació de l'exercici i les recuperacions de l'exercici es presenta al compte de pèrdues i guanys sota l'epígraf de "Variacions de provisions d'existències" per l'import de 4.160 euros.

(12) Deutors

Un detall d'aquest epígraf del balanç a 31 de desembre de 2016 i 2015 és com segueix:

	Euros	
	2016	2015
Clients per prestacions de serveis	3.393.002	4.571.216
Clients en gestió de cobrament	1.872.015	20.505
Energia pendent de facturar	1.344.508	1.397.894
Clients de cobrament dubtós	54.425	89.154
Administracions Pùbliques (nota 22)	<u>208.283</u>	<u>489.378</u>
	<u>6.872.233</u>	<u>6.568.147</u>
Provisions	<u>(18.421)</u>	<u>(45.321)</u>
	<u><u>6.853.812</u></u>	<u><u>6.522.826</u></u>

El capítol "Clients per prestacions de serveis" correspon, principalment, al saldo que societats distribuïdors d'energia elèctrica del país tenen pendent de liquidar amb la Societat a 31 de desembre de 2016.

El capítol "Clients en gestió de cobrament" correspon, principalment, a la facturació del mes de desembre realitzada en base a la lectura de comptadors realitzada en dates properes al tancament. Aquests imports es van liquidar a principis de l'exercici següent.

El capítol "Energia pendent de facturar" correspon, principalment, a la previsió de consum d'energia realitzada per clients pels quals encara no s'ha procedit a fer lectura de comptadors.

(a) Administracions Pùbliques

Un detall del capítol "Administracions Pùbliques" a 31 de desembre de 2016 i 2015, és com segueix:

	Euros	
	2016	2015
CASS deutora	5.866	16.491
Actius per impost diferit	40.660	38.736
Pagament a compte de l'impost de societats 2015	-	421.435
Govern deutor per IS 2015	142.462	-
Govern deutor per energia fotovoltaica	<u>19.295</u>	<u>12.716</u>
	<u>208.283</u>	<u>489.378</u>
	(nota 22)	

(b) Provisions

El detall del saldo i del moviment de la provisió d'insolvències a 31 de desembre de 2016 i 2015 és com segueix:

	Euros	
	2016	2015
Saldo a l'inici de l'exercici	(45.321)	(33.500)
Dotació de l'exercici	(18.421)	(45.321)
Aplicacions de l'exercici	45.321	33.500
Recuperacions	<u>-</u>	<u>-</u>
Saldo a final de l'exercici	<u>(18.421)</u>	<u>(45.321)</u>

Durant l'exercici acabat el 31 de desembre del 2016 el compte de provisió per insolvències ha disminuït en 26.900 euros com a diferència entre les dotacions i les aplicacions registrades en l'esmentat període. A l'epígraf del compte de pèrdues i guanys "Pèrdues i despeses extraordinàries" s'inclouen les dotacions de l'exercici per import de 18.421 euros (veure nota 21 (h)).

(13) Inversions financeres temporals

Un detall d'aquest capítol a 31 de desembre de 2016 i 2015 és com segueix:

	Euros	
	2016	2015
Deute públic a curt termini	494.062	-
Dipòsits constituïts a curt termini	11.400.000	5.500.000
Interessos financers meritats i no liquidats	<u>9.638</u>	<u>7.751</u>
	<u><u>11.903.700</u></u>	<u><u>5.507.751</u></u>

Els dipòsits a termini estan composts per diverses imposicions en entitats bancàries andorranes amb un venciment inferior a l'any des de la data de tancament i amb un tipus d'interès remunerat d'entre el 0,2% i el 0,5%.

L'import registrat a 31 de desembre de 2016 "Deute Públic a curt termini" correspon íntegrament a l'adquisició per part de l'Ens de Lletres del Tresor Andorrà amb venciment 17 de octubre de 2017 amb un tipus d'interès del 0,75%.

(14) Tresoreria

A 31 de desembre de 2016 i 2015, el capítol de tresoreria correspon a diferents comptes corrents que manté l'Ens amb entitats bancàries andorranes.

(15) Ajustaments per periodificació d'Actiu

L' Ens, d'acord amb el principi comptable de correlació d'ingressos i despeses, així com el principi comptable de meritament, procedeix a comptabilitzar certes despeses, tals com manteniments així com altres despeses periodificables, en funció dels seus respectius meritaments.

(16) Patrimoni net

Un detall del saldo d'aquest epígraf de balanç a 31 de desembre de 2016 i 2015, així com el seu moviment durant l'exercici anual acabat el 31 de desembre de 2016 ha estat el que es mostra a continuació:

	Euros			
	Reserves	Resultat Exercici	Dividends A compte	
			Total	
Patrimoni a 31 de desembre de 2015	<u>136.934.470</u>	<u>8.312.400</u>	<u>-</u>	<u>145.246.870</u>
Distribució resultat exercici 2015				
A reserves	8.312.400	(8.312.400)	-	-
A dividends	(2.493.720)	-	-	(2.493.720)
Resultat exercici 2016	<u>-</u>	<u>10.863.157</u>	<u>-</u>	<u>10.863.157</u>
Patrimoni a 31 de desembre de 2016	<u>142.753.150</u>	<u>10.863.157</u>	<u>-</u>	<u>153.616.307</u>

Un detall del saldo d'aquest epígraf de balanç a 31 de desembre de 2014 i 2015, així com el seu moviment durant l'exercici anual acabat el 31 de desembre de 2015 ha estat el que es mostra a continuació:

	Euros			
	Reserves	Resultat Exercici	Dividends A compte	
			Total	
Patrimoni a 31 de desembre de 2014	<u>128.624.044</u>	<u>11.872.038</u>	<u>-</u>	<u>140.496.082</u>
Distribució resultat exercici 2014				
A reserves	11.872.038	(11.872.038)	-	-
A dividends	(3.561.612)	-	-	(3.561.612)
Resultat exercici 2015	<u>-</u>	<u>8.312.400</u>	<u>-</u>	<u>8.312.400</u>
Patrimoni a 31 de desembre de 2015	<u>136.934.470</u>	<u>8.312.400</u>	<u>-</u>	<u>145.246.870</u>

La distribució de resultats es fa d'acord amb la Llei de Constitució de FEDA de 14 de gener de 1998 per la qual s'estableix que, amb una part dels excedents d'explotació, es podrà constituir un fons de reserva que s'haurà d'aplicar exclusivament al finançament de les millores i ampliacions de les instal·lacions, i la resta es revertirà a l'Administració General. La quantitat a distribuir a través dels dividends es determinada pel Consell d'Administració de FEDA.

(17) Ingressos a distribuir en varis exercicis

Un detall d'aquest epígraf de balanç de situació a 31 de desembre de 2016 i 2015, així com el seu moviment durant l'exercici anual acabat el 31 de desembre de 2016 és el següent:

	Euros		
	Saldos al 31/12/15	Altes	Traspàs a resultat
			Saldos al 31/12/16
Ingressos a distribuir en diversos exercicis	<u>8.272.533</u>	<u>336.105</u>	<u>(877.068)</u>
		(nota 20 (d))	(notes 4(j) i 21 (a))
			<u>7.731.570</u>

Els augmentos corresponen a les obres finalitzades en concepte "d'ampliació i millores" facturades als clients, les quals resten registrades en l'immobilitzat i seran objecte d'imputació a resultats durant els anys de vida útil pends de les inversions cedides.

Un detall d'aquest epígraf de balanç de situació a 31 de desembre de 2015 i 2014, així com el seu moviment durant l'exercici anual acabat el 31 de desembre de 2015 és el següent:

	Euros			
	Saldos al 31/12/14	Altes	Traspàs a resultat	Saldos al 31/12/15
Ingressos a distribuir en diversos exercicis	<u>8.661.230</u>	<u>468.041</u>	<u>(856.738)</u>	<u>8.272.533</u>
(notes 4(j) i 21 (a))				

(18) Provisions per riscos i despeses

(a) Provisions a llarg termini

Un detall del saldo d'aquest epígraf del balanç a 31 de desembre de 2016 i 2015, així com el seu moviment durant l'exercici anual acabat el 31 de desembre de 2016, és com segueix:

	Euros				
	Saldos al 31/12/15	Dotacions	Reversions	Aplicacions	Saldos al 31/12/16
Provisió fons de pensions (nota 4(k))	2.207.676	19.243	-	(128.793)	2.098.126
Provisió consum empleats	372.650	-	(25.259)	-	347.391
Provisió per desmantellament	<u>180.000</u>	<u>-</u>	<u>(102.008)</u>	<u>(77.992)</u>	<u>-</u>
	<u>2.760.326</u>	<u>19.243</u>	<u>(127.267)</u>	<u>(206.785)</u>	<u>2.445.517</u>
	(nota 4 (k)) (nota 21 (b))				

FEDA segueix el principi de prudència en la valoració de totes aquelles possibles i probables despeses en relació al funcionament habitual de l'Ens, classificant-les en el capítol de provisions per risc i despeses del balanç de situació adjunt.

D'acord a l'estudi actuarial dut a terme a l'exercici 2015, les dotacions derivades de la provisió del fons de pensions de l'exercici anual acabat el 31 de desembre de 2016 corresponen a despeses per un import global de 19.243 euros, desglossades en 17.281 euros de personal i financeres per 1.962 euros (el total d'altes de la provisió del fons de pensions de 2015 ascendeix a 321.556 euros).

Els pagaments derivats de la provisió del fons de pensions per import de 128.793 euros, corresponen a pensions pagades durant l'exercici 2016.

La provisió corresponent al consum d'empleats inclou el cost actual net a 31 de desembre de 2016, de l'estimació dels consums futurs gratuïts que tenen dret els treballadors de l'Ens un cop es jubilin.

La provisió per grans reparacions corresponia a la despesa estimada del desmantatge de la ETR de 110/20 Kv del Pas de la Casa per valor de 180.000 euros, que ha estat desmantellada durant el present exercici per import de 77.992 euros, revertint 102.008 euros com excés de provisió i ingrés de l'exercici.

Un detall del saldo d'aquest epígraf de balanç a 31 de desembre de 2015 i 2014, així com el seu moviment durant l'exercici anual acabat el 31 de desembre de 2015, és com segueix:

	Euros				
	Saldos al 31/12/14	Altes	Baixes	Pagaments	Saldos al 31/12/15
Provisió fons de pensions	2.035.037	301.431	-	(128.792)	2.207.676
Provisió consum empleats	352.525	20.125	-	-	372.650
Provisió per desmantellament	<u>180.000</u>	-	-	-	<u>180.000</u>
	<u><u>2.567.562</u></u>	<u><u>321.556</u></u>	<u><u>-</u></u>	<u><u>(128.792)</u></u>	<u><u>2.760.326</u></u>
	(nota 4 (k))	(nota 21 (b))			

(b) Provisions a curt termini

Aquesta nota no és d'aplicació en els presents estats financers.

(c) Passius contingents

A 31 de desembre de 2016, el Consell d'Administració de l'Ens no té constància de procediments judicials instats. Els estats financers a 31 de desembre de 2016 no recullen cap provisió per aquest concepte.

(19) Creditors a llarg termini

Un detall dels creditors a llarg termini classificats per categories a 31 de desembre de 2016 i 2015 és com segueix:

Creditors a llarg termini	Euros	
	2016	2015
Emissions d'obligacions i altres valors negociables	-	-
Altres deutes a llarg termini	11.582.130	13.794.775
Desemborsaments pendents sobre accions no exigits	-	-
	<u>11.582.130</u>	<u>13.794.775</u>

(a) Emissions d'obligacions i altres valors negociables

Aquesta nota no és d'aplicació en els presents estats financers.

(b) Altres deutes a llarg termini

Un detall del capítol “Altres deutes a llarg termini” a 31 de desembre de 2016 i 2015 és com segueix:

	Euros	
	2016	2015
Deutes amb entitats de crèdit	9.962.502	12.200.872
Altres deutes	<u>1.619.628</u>	<u>1.593.903</u>
	<u>11.582.130</u>	<u>13.794.775</u>

Un detall de les condicions dels préstecs que componen l’epígraf “Deutes amb entitats de crèdit” a 31 de desembre de 2016 són les següents:

Tipus	Data de venciment	Interés	Euros	
			Import Inicial	Import Pendent
Préstec Morabanc	31/12/2023	3,46%	8.000.000	5.600.000
Préstec Crèdit Andorrà	01/06/2021	Euribor + 1%	14.000.000	<u>6.598.089</u>
Menys venciment a curt termini (nota 20)			<u>(2.235.587)</u>	
			<u>9.962.502</u>	

Un detall de l’epígraf “Altres deutes” a 31 de desembre de 2016 i 2015 és com segueix:

	Euros	
	2016	2015
Bestretes de clients	1.619.628	1.537.366
Altres deutes	<u>-</u>	<u>56.537</u>
	<u>1.619.628</u>	<u>1.593.903</u>

El saldo del capítol “Bestretes de clients” correspon als dipòsits efectuats per clients de l’Ens en el moment de la contractació de l’alta o del canvi del servei elèctric.

El saldo del capítol “Altres deutes” correspon a imports retinguts a proveïdors com a garantia amb venciment superior a un any.

(c) Desemborsaments pendents sobre accions no exigits

Aquesta nota no és d’aplicació en els presents estats financers.

(20) Creditors a curt termini

Un detall dels creditors a curt termini, classificats per categories a 31 de desembre de 2016 i 2015 és com segueix:

Creditors a curt termini	Euros	
	2016	2015
Emissions d'obligacions i altres valor negociables	-	-
Deutes amb entitats de crèdit (nota 19 (b))	2.235.587	2.220.156
Creditors	8.995.531	10.701.464
Ajustaments per periodificació de passiu	104.830	28.853
Total	11.335.948	12.950.473

(a) Emissions d'obligacions i altres valors negociables

Aquesta nota no és d'aplicació en els presents estats financers.

(b) Deutes amb entitats de crèdit

El saldo de "Deutes amb entitats de crèdit" correspon als venciments a curt termini dels deutes amb entitats bancàries desglossats a la nota 19 (b).

(c) Creditors

Un detall del saldo d'aquest capítol a 31 de desembre de 2016 i 2015 és el següent:

	Euros	
	2016	2015
Creditors pressupostaris	8.178.110	9.574.046
Administracions públiques (nota 22)	730.986	1.059.557
Altres	86.435	67.861
	8.995.531	10.701.464

El saldo del capítol "Creditors pressupostaris" correspon al saldo pendent de liquidar a 31 de desembre de 2016 i 2015 per l'Ens als seus proveïdors tant d'energia, com d'immobilitzat i serveis.

Un detall del capítol "Administracions públiques" a 31 de desembre de 2016 i 2015 és com segueix:

	Euros	
	2016	2015
CASS creditora	202.634	164.614
Govern creditor per IGI	444.226	326.671
Govern creditor per IRNR	3.736	271.001
Govern creditor per IS	57.917	278.973
Govern creditor per IRPF	22.473	18.298
	730.986	1.059.557
	(nota 22)	

El capítol "Govern creditor per IS" a 31 de desembre de 2016 correspon al saldo pendent amb el Govern d'Andorra en concepte de la liquidació de l'impost de societats de l'exercici anual acabat a 31 de desembre de 2016.

(d) Ajustaments per periodificació de Passiu

Un detall del saldo d'aquest capítol a 31 de desembre de 2016 i 2015 és el següent:

	Euros	
	2016	2015
Acomptes de clients	104.830	28.853
	<u>104.830</u>	<u>28.853</u>

El saldo del capítol "Acomptes de clients" a 31 de desembre de 2016 i 2015, correspon a bestretes de clients percebudes per finançar obres/projectes d'instal·lacions elèctriques en curs.

Al finalitzar la construcció de les esmentades obres, les bestretes recollides en aquest capítol, es reclassifiquen com a ingressos a distribuir en vari exercicis, on es reconeixeran com a ingrés a mesura que s'amortitzen les obres que finançen.

Un detall del moviment d'aquest capítol per a l'exercici anual acabat a 31 de desembre de 2016 és com segueix:

	Euros			
	Saldos al 31/12/15	Altes	Baixes	Saldos al 31/12/16
Acomptes de clients	28.853	412.082	(336.105)	104.830
	<u>28.853</u>	<u>412.082</u>	<u>(336.105)</u>	<u>104.830</u>
			(nota 17)	

(21) Ingressos i despeses

(a) Vendes i prestació de serveis

Un detall del saldo d'aquest epígraf del compte de pèrdues i guanys per als exercicis anuals acabats a 31 de desembre de 2016 i 2015, és com segueix:

	Euros	
	2016	2015
Vendes d'energia a consumidors finals	44.402.080	42.843.485
Vendes d'energia a distribuïdores	15.622.112	15.001.372
Vendes annexes	1.158.849	1.273.152
	<u>61.183.041</u>	<u>59.118.009</u>

Els capítols "Vendes d'energia a consumidors finals" i "Vendes d'energia a distribuïdores" inclouen els ingressos provinents de l'activitat pròpia de l'Ens: la distribució de l'energia elèctrica, provinent de la producció d'energia elèctrica aprofitant els recursos propis del país i de les importacions necessàries, així com d'altres ingressos vinculats directament a l'activitat principal de FEDA.

Un detall del saldo del capítol "Vendes annexes" a 31 de desembre de 2016 i 2015, és com segueix:

	Euros	
	2016	2015
Ampliació i millores (notes 4(j) i 17)	877.068	856.738
Quotes de connexió (Pòlisses)	247.704	253.696
Altres conceptes	<u>34.077</u>	<u>162.718</u>
	<u>1.158.849</u>	<u>1.273.152</u>

El capítol "Altres conceptes" recull, entre d'altres, la variació entre el saldo de l'exercici 2015 i l'exercici 2016 dels ingressos estimats per energia pendent de facturar pels quals encara no s'ha procedit a fer lectura dels comptadors.

(b) Altres ingressos en gestió ordinària

Un detall de l'epígraf "Altres ingressos en gestió ordinària" per als exercicis anuals acabats a 31 de desembre de 2016 i 2015, és com segueix:

	Euros	
	2016	2015
Treballs realitzats per a l'entitat (nota 7)	1.012.723	1.121.943
Ingressos per dividends de CTRASA	-	218.384
Reversió de la Provisió per riscos i despeses (nota 18 (a))	127.267	-
Bonificacions assegurances	3.041	4.284
Altres interessos i ingressos assimilats	<u>51.039</u>	<u>27.524</u>
	<u>1.194.070</u>	<u>1.372.135</u>

L'import del capítol "Treballs realitzats per a l'entitat" correspon a l'ingrés reconegut per l'ús al procedir a activar els costos incorreguts internament en la construcció de diversos immobilitzats en concepte de mà d'obra directa i/o indirecta i materials. Atès al fet que l'Ens considera aquests costos com a cost de producció dels seus immobilitzats en curs, reconeix un ingrés al compte de pèrdues i guanys en aquest epígraf (nota 7).

L'import de l'exercici 2016 del capítol "Reversió de la Provisió per riscos i despeses" inclou 102.008 euros en concepte de reversió de provisió per desmantellament i 25.259 euros en concepte de reversió de provisió per consum elèctric al que tenen dret els ex empleats jubilats de l'Ens, ambdues reversions detallades a la nota 18 (a).

(c) Beneficis i ingressos extraordinaris

El saldo d'aquest epígraf del compte de pèrdues i guanys a 31 de desembre de 2016 i 2015 correspon a ingressos d'exercicis anteriors i de naturalesa no recurrent.

Un detall dels "Beneficis i ingressos extraordinaris" per als exercicis anuals acabats el 31 de desembre de 2016 i 2015, és com segueix:

	Euros	
	2016	2015
Altres ingressos extraordinaris	<u>25.988</u>	<u>45.267</u>
	<u><u>25.988</u></u>	<u><u>45.267</u></u>

(d) Aprovisionaments

Un detall de l'epígraf d'aprovisionaments del compte de pèrdues i guanys per als exercicis anuals acabats el 31 de desembre de 2016 i 2015, és com segueix:

	Euros	
	2016	2015
Compres d'energia (importacions)	29.548.985	30.423.893
Compres d'energia a CTRA,SA	991.323	966.488
Variació d'existències i altres conceptes	<u>824.890</u>	<u>896.811</u>
	<u><u>31.365.198</u></u>	<u><u>32.287.192</u></u>

El capítol "Compres d'energia (Importacions)" correspon a l'energia adquirida a companyies productores i comercialitzadores espanyoles i franceses, així com contractes per l'accés a les xarxes elèctriques dels respectius països amb "Réseau de Transport d'Electricité" i amb Red Eléctrica.

El capítol "Compres d'energia CTRA,SA" correspon a l'energia adquirida a l'esmentada societat en virtut de l'acord signat amb data novembre de 2006 i que és vigent fins al final de la concessió de l'esmentada societat per explotar el Centre de Tractament de Residus.

(e) Despeses de personal

Un detall de les despeses de personal i prestacions socials per a l'exercici anual acabat el 31 de desembre de 2016 i 2015 és com segueix:

<u>Despesa de personal</u>	Euros	
	2016	2015
Sous i salari	4.504.399	4.291.414
Càrregues socials	691.560	623.965
Altres despeses de personal	169.811	155.463
	<hr/> <u>5.365.770</u>	<hr/> <u>5.070.842</u>

Prestacions socials

Aportació al fons de pensions (nota 10)	41.976	48.000
Altres prestacions socials	<hr/> 171.307	<hr/> 448.998
	<hr/> <u>213.283</u>	<hr/> <u>496.998</u>

El saldo de "Prestacions socials" correspon a les despeses associades al fons de pensió externalitzat així com també, a les despeses del fons de pensió intern de FEDA.

La plantilla mitja de l'Ens per a l'exercici anual acabat el 31 de desembre de 2016, ha estat de 99 treballadors (97 treballadors per a l'exercici anual acabat a 31 de desembre de 2015).

Un detall del nombre mig de treballadors a 31 de desembre de 2016 i 2015 distribuïts per categories és com segueix:

	Nombre mig de treballadors	
	2016	2015
Oficials	23	21
Administratius	11	14
Tècnics mitjans	23	21
Tècnics superiors	22	24
Responsables d'àrea	10	5
Directius	<hr/> 10	<hr/> 12
Total	<hr/> <u>99</u>	<hr/> <u>97</u>

(f) Altres despeses de gestió

Un detall de les "Altres despeses de gestió" per als exercicis anuals acabats el 31 de desembre de 2016 i 2015, és com segueix:

	Euros	
	2016	2015
Lloguers	37.820	37.598
Reparacions i manteniment	2.191.355	2.232.759
Subministraments	295.995	243.989
Serveis de professionals independents	935.363	864.139
Assegurances	412.676	404.735
Tributs	227.127	226.047
Serveis bancaris	111.013	102.459
Publicitat, propaganda i relacions públiques	36.785	54.517
Altres serveis	<u>511.080</u>	<u>461.075</u>
	<u>4.759.214</u>	<u>4.627.318</u>

(g) Despeses financeres i assimilables

El saldo d'aquest epígraf del compte de pèrdues i guanys a 31 de desembre de 2016 i 2015 correspon, principalment, als interessos dels préstecs que l'Ens té en vigor (veure nota 19 (b)).

(h) Pèrdues i despeses extraordinàries

Un detall de les "Pèrdues i despeses extraordinàries" per als exercicis anuals acabats el 31 de desembre de 2016 i 2015, és com segueix:

	Euros	
	2016	2015
Pèrdues procedents per venda o baixa de l'immobilitzat	76.547	447.903
Altres despeses extraordinàries	<u>89.774</u>	<u>102.704</u>
	<u>166.321</u>	<u>550.607</u>

L'import del capítol "Altres despeses extraordinàries" inclou 18.421 euros corresponents a la dotació registrada sobre la provisió per insolvències de clients, detallada a la nota 12 (b).

(i) Transferències i subvencions

Un detall de les "Transferències i subvencions" per l'exercici anual acabat el 31 de desembre de 2016 i 2015 és com segueix:

<u>Despeses</u>	Euros	
	2016	2015
Aportació a la Fundació Actua Tech	598.809	567.585
Altres aportacions	<u>15.164</u>	<u>24.444</u>
	<u>613.973</u>	<u>592.029</u>

Euros

<u>Ingressos</u>	2016	2015
Subvenció per compra d'energia fotovoltaica	40.779	19.760
	<u>40.779</u>	<u>19.760</u>

(22) Nota fiscal

El detall de saldo relatiu a actius i passius amb Administracions Pùbliques a 31 de desembre de 2016 i 2015 és el següent:

	Euros	
	2016	2015
Actius		
CASS deutora	5.866	16.491
Actius per impost diferit	40.660	38.736
Govern deutor per energia fotovoltaica	19.295	12.716
Govern deutor per IS 2015	142.462	-
Pagament a compte per IS 2015	-	421.435
	<u>208.283</u>	<u>489.378</u>
(nota 12 (a))		
Passius		
CASS creditora	202.634	164.614
Govern creditor per IGI	444.226	326.671
Govern creditor per IRNR	3.736	271.001
Govern creditor per IS	57.917	278.973
Govern creditor per IRPF	22.473	18.298
	<u>730.986</u>	<u>1.059.557</u>
(nota 20 (c))		

Segons les disposicions legals vigents, les liquidacions d'impostos no poden considerar-se definitives fins que no hagin estat inspeccionades per les autoritats fiscals o hagi transcorregut el període de prescripció, actualment establert en 3 anys. L'Ens té oberts a inspecció els 3 darrers exercicis per tots els impostos que li són aplicables. En opinió de la direcció de l'Ens, així com dels seus assessors fiscals, no existeixen contingències fiscals d'imports significatius que poden derivar-se, en cas d'inspecció, de possibles interpretacions diferents de la normativa fiscal aplicable a les operacions realitzades per l'Ens.

(a) Càlcul de l'Impost sobre societats

La conciliació entre el resultat abans d'impostos de l'exercici i el resultat ajustat (base de tributació) de l'Impost sobre societats, és el següent:

	Euros	
	2016	2015
Resultat abans d'impostos	11.058.636	8.561.230
+/- Diferències permanentes	153.833	(72.045)
+/- Diferències temporals	<u>19.244</u>	<u>301.430</u>
Resultat ajustat (base de tributació prèvia)	11.231.713	8.790.615
Bases de tributació negatives	-	-
Resultat ajustat (base de tributació definitiva)	<u>11.231.713</u>	<u>8.790.615</u>

Les diferències permanentes inclouen l'impost comunal de radicació per import de 101 milers d'euros.

Les diferències temporals corresponen a dotacions registrades a la provisió per al fons de pensions.

La conciliació entre la base de tributació i la despesa / (ingrés) per l'Impost sobre societats, és la següent:

	Euros	
	2016	2015
Resultat ajustat (base de tributació)	11.231.713	8.790.615
x Tipus impositiu	10%	10%
Import brut (càrrega positiva teòrica)	1.123.171	879.062
- Deduccions aplicades	<u>(925.768)</u>	<u>(600.089)</u>
Impost corrent	<u>197.403</u>	<u>278.973</u>

Un detall de les deduccions que la Societat té pendent d'aplicar a 31 de desembre de 2016 és com segueix:

Concepte	Exercici	31/12/2015	Deducció generada	Deducció aplicada	Deducció pendent a 31/12/2016
Impost radicació	2016	-	101.254	(101.254)	-
Noves inversions	2016	-	824.514	(824.514)	-
		-	925.768	(925.768)	-

D'acord amb l'article 24 de la Llei de l'impost sobre societats, els obligats tributaris poden minorar la seva quota de tributació aplicant un 5% a l'import de noves inversions fetes a Andorra d'actius fixos afectes a l'activitat empresarial. L'import total de les noves inversions realitzades a l'exercici 2016, així com de les activacions de l'exercici 2016 corresponents a elements en curs provinents dels exercicis 2012, 2013, 2014 i 2015 ha estat de 16.490.280 euros, que implica un total de deduccions per noves inversions de 824.514 euros.

La despesa / (ingrés) per Impost sobre societats es desglossa com segueix:

	Euros	
	2016	2015
Impost corrent	197.403	278.973
Actius diferits	(1.924)	(30.143)
Passius diferits	-	-
Despesa / (ingrés) per Impost sobre societats	195.479	248.830

(b) Càlcul de l'Impost sobre societats

El càlcul de l'Impost sobre societats a pagar és el següent:

	Euros	
	2016	2015
Impost corrent	197.403	278.973
Pagaments a compte	(139.486)	(421.435)
Quota diferencial/(a retornar)	57.917	(142.462)
	(nota 20 (c))	

L'Ens no disposa al tancament de l'exercici 2016 de Bases de tributació negatives pendent d'aplicació.

(23) Altra informació

(a) Avals

Existeixen avals a favor de FEDA per 660.126 euros en concepte de garanties dipositades pels proveïdors a efectes de poder licitar als concursos públics i per garantir l'execució de les obres. Tanmateix FEDA té avals a favor del Ministeri de Medi Ambient, a favor del Govern d'Andorra i a favor de Operador del Mercado Ibérico de Energía – Polo Español, SA i d'altres de menor quantitat, per import de 639.279 euros.

(b) Informació sobre protecció de dades

En data 4 de febrer de 2004 va entrar en vigor la Llei 15/2003 de 18 de desembre, qualificada de protecció de dades personals amb l'objectiu de protegir i garantir, pel que fa al tractament i a la utilització de dades personals, els drets fonamentals de les persones i especialment els relatius a la intimitat.

Des d'abans de l'entrada en vigor de la Llei, l'Ens públic FEDA utilitza per a les seves finalitats diversos fitxers que contenen dades de caràcter personal.

En conseqüència, i a fi de fer efectiu el mandat legal, i per tal de garantir la màxima transparència en el tractament de dades de caràcter personal, el Govern en la sessió del 29 de desembre del 2005, a proposta del Consell d'Administració de FEDA, aprova el decret que regula els fitxers de caràcter personals de l'Ens públic Forces Elèctriques d'Andorra.

El Govern, en la sessió del 12 de novembre de 2014, a proposta del Consell d'Administració de FEDA, aprova la modificació del Decret de creació del fitxer de dades personals de l'Ens públic Forces Elèctriques d'Andorra.

(c) Remuneracions i saldo amb els membres de l'òrgan d'administració

Durant l'exercici anual acabat a 31 de desembre de 2016 i 2015, els membres del Consell d'Administració de l'Ens no han meritat cap import en concepte de remuneracions, dietes i primes d'assegurances.

Així mateix a 31 de desembre de 2016 i 2015 l'Ens no presenta saldo deutors ni creditors per bestretes, crèdits concedits ni per cap altre concepte amb els membres del Consell d'Administració ni amb la direcció de l'Ens.

(d) Fets posteriors

No s'ha produït cap fet posterior significatiu entre 31 de desembre de 2016 i la data de preparació dels presents estats financers.

(e) Altres aspectes rellevants

El Govern del Principat d'Andorra, en la seva sessió del 22 de desembre de 2016, va aprovar el nou marc comptable aplicable a l'Administració general i a les seves entitats dependents de conformitat amb les normes internacionals d'informació financeria.

Amb aquest Decret, el Govern d'Andorra, requerirà a l'Administració general i a les seves entitats dependents que elaborin els seus comptes anuals individuals i consolidats per als exercicis financers que comencin a partir de l'1 de gener del 2017, de conformitat amb les normes internacionals d'informació financeria de la Unió Europea.

Aquest Decret deroga l'aprovat per Decret del 27 de gener de 1999 que aprovava el Pla general de comptabilitat pública del Principat d'Andorra que havien d'implantar l'Administració general i a les seves entitats dependents.

Atesa la proximitat entre la data de publicació del decret i la data de preparació dels presents estats financers, la Direcció de l'Ens està en fase d'avaluar les diferències de criteris comptables, de seleccionar criteris comptables en aquells casos que es permetin tractaments alternatius i d'avaluar la modificació dels sistemes d'informació i reporting.

A la data de preparació dels presents estats financers, la Direcció de l'Ens es troba en fase d'elaboració de la informació que els permeti estimar, de forma raonable, els principals impactes de l'entrada en vigor a partir de l'1 de gener de 2017 de les normes internacionals d'informació financeria de la Unió Europea. Aquests impactes, es recolliran en un balanç i compte de pèrdues i guanys ajustats a 31 de desembre de 2016 que la Direcció de l'Ens haurà de presentar comparativament als de 31 de desembre de 2017, en la elaboració dels estats financers de l'exercici 2017.

Encamp, 28 de març de 2017

Sr. Albert Moles Betriu

(Director General de Forces Elèctriques d'Andorra)

FORCES ÉLECTRIQUES D'ANDORRA (FEDA)

Balance sheets at 31st December, 2016 with comparative figures corresponding to the previous financial year

(Expressed in Euros)

<u>Assets</u>	2016	2015	<u>Liabilities</u>	2016	2015
A) Non-current assets	157,949,772	153,255,808	A) Net equity (note 16)	153,616,307	145,246,870
I) Investments destined to general use (note 5)	-	-	I) Capital	-	-
II) Intangible assets (note 6)	4,002,389	4,434,538	II) Reserves	142,753,150	136,934,470
1) Research and Development expenses	931,492	931,492	III) Results of previous years	-	-
2) Patent rights	8,393,817	8,393,817	1) Positive results of previous years	-	-
3) I.T. Applications	9,434,563	9,063,763	2) Negative results of previous years	-	-
4) Research costs	-	-	IV) Result of the financial year	10,863,157	8,312,400
5) Rights over leased assets	-	-			
6) Depreciations	(14,757,483)	(13,954,534)			
III) Tangible assets (note 7)	147,004,995	145,924,128	B) Deferrable income (note 17)	7,731,570	8,272,533
1) Land and buildings	71,886,513	64,972,815	C) Provisions for risks and expenditure (note 18)	2,445,517	2,760,326
2) Technical installations and machinery	161,172,651	154,946,543	D) Long-term liabilities (note 19)	11,582,130	13,794,775
3) Furniture	147,936	144,451	I) Issues of debentures and other marketable securities	-	-
4) Other tangible assets	6,646,283	14,174,888	1) Short-term debentures and bonds	-	-
5) Depreciations	(92,848,388)	(88,314,569)	2) Debts represented in other marketable securities	-	-
IV) Managed investments (note 8)	-	-	3) Interests from debentures and other securities	-	-
V) Permanent financial assets (note 9)	6,942,388	2,897,142	4) Debts in foreign currency	-	-
1) Long term securities portfolio	6,942,388	2,897,142	II) Other long-term debts	11,582,130	13,794,775
2) Other long term investments and credits	-	-	1) Debts with credit institutions	9,962,502	12,200,872
3) Long terms deposits and guarantees	-	-	2) Other debts	1,619,628	1,593,903
4) Provisions	-	-	3) Debts in foreign currency	-	-
B) Deferred expenses (note 10)	585,931	627,907	4) Long-term guarantees and deposits made by customers	-	-
C) Current assets	28,175,769	29,141,262	III) Unpaid portion of equity investments	-	-
I) Stocks (note 11)	1,239,219	1,036,561	E) Short-term liabilities (note 20)	11,335,948	12,950,473
1) Commercial	-	-	I) Issues of debentures and other marketable securities	-	-
2) Raw materials and other supplies	1,352,525	1,145,707	1) Short-term debentures and bonds	-	-
3) Products in progress and manufacturing	-	-	2) Debts represented in other marketable securities	-	-
4) Finished products	-	-	3) Interests from debentures and other securities	-	-
5) By-products, waste and semi-finished materials	-	-	4) Debts in foreign currency	-	-
6) Provisions	(113,306)	(109,146)	II) Debts with credit institutions	2,235,587	2,220,156
II) Debtors (note 12)	6,853,812	6,522,826	1) Loans and other debts	2,235,587	2,220,156
1) Budgeted debtors	6,663,950	6,078,769	2) Interest debts	-	-
2) Non-budgeted debtors	-	-	III) Creditors	8,995,531	10,701,464
3) Debtors for administrat. of resources on behalf of other public bodies	-	-	1) Budgeted creditors	8,178,110	9,574,046
4) Public Administrations	208,283	489,378	2) Non-budgeted creditors	-	-
5) Other debtors	-	-	3) Creditors for administrat. of resources on behalf of other public bodies	-	-
6) Provisions	(18,421)	(45,321)	4) Public Administrations	730,986	1,059,557
III) Temporary financial investments (note 13)	11,903,700	5,507,751	5) Other creditors	86,435	67,861
1) Short term securities portfolio	494,062	-	6) Short-term guarantees and deposits made by customers	-	-
2) Other investments and short-term loans	-	-	IV) End of period adjustments of liabilities	104,830	28,853
3) Short-term guarantees and deposits	11,409,638	5,507,751			
4) Provisions	-	-			
IV) Liquid assets (note 14)	8,142,218	16,052,379			
V) End of period adjustments of assets (note 15)	36,820	21,745			
Total assets	186,711,472	183,024,977	F) Short-term provisions for risks and expenditure (note 18)		
			Total liabilities and net equity	186,711,472	183,024,977

FORCES ELÈCTRIQUES D'ANDORRA (FEDA)

Economic – Equity Income Statement for the year ended 31st December, 2016 with comparative figures corresponding to the previous financial year
 (Expressed in Euros)

<u>Expenses</u>	2016	2015	<u>Income</u>	2016	2015
1) Reduction in stocks	-	-	1) Sales and provisions of services (note 21 (a))	61,183,041	59,118,009
2) Supplies (note 21 (d))	(31,365,198)	(32,287,192)	a) Sales	60,024,192	57,844,857
a) Consumption of goods	-	-	b) Provisions of services	1,158,849	1,273,152
b) Consumption of raw materials	(31,365,198)	(32,287,192)	c) Returns and rebates on sales	-	-
c) Other external expenses	-	-			
3) Ordinary management expenses	(19,239,750)	(18,564,113)	2) Increase in stock	-	-
a) Staff expenses (note 21 (e))	(5,365,770)	(5,070,842)	3) Ordinary management income	-	-
a1) Wages, salaries and similar	(4,504,399)	(4,291,414)	4) Other ordinary management income (note 21 (b))	1,194,070	1,372,135
a2) Staff welfare expenses	(691,560)	(623,965)	a) Withdrawals	-	-
a3) Other staff expenses	(169,811)	(155,463)	b) Works carried out for the Entity	1,012,723	1,121,943
b) Social benefits (note 21(e))	(213,283)	(496,998)	c) Other management income	130,308	4,284
c) Depreciation and amortisation charges	(8,606,756)	(7,998,041)	c1) Non-core and other operating income	3,041	4,284
c1) Amortisation charges (notes 6 and 7)	(8,606,756)	(7,998,041)	c2) Excess in provisions for risks and expenditure	127,267	-
c2) Variation in the dismantling provision (note 18)	-	-	d) Income from equity investments	-	218,384
d) Change in operating provisions	(4,160)	(11,809)	e) Income from marketable securities of asset loans	51,039	27,524
d1) Variation in provisions for stocks (note 11)	(4,160)	(11,809)	e1) Other similar interests and income	51,039	27,524
d2) Variation in provisions and losses on bad debts	-	-	e2) Other interests	-	-
e) Other trading expenses (note 21 (f))	(4,759,214)	(4,627,318)	g) Positive exchange differences	-	-
e1) External services	(4,532,087)	(4,401,271)			
e2) Taxes	(227,127)	(226,047)			
e3) Other trading expenses	-	-			
f) Financial and similar expenses (note 21 (g))	(290,567)	(359,105)	5) Transfers and subsidies (note 21 (i))	40,779	19,760
f1) For debts	(290,567)	(359,105)	b) Current subsidies	40,779	19,760
f2) Losses for financial investments	-	-	c) Capital transfers	-	-
g) Variation of the provisions for financial investments	-	-			
h) Negative exchange differences	-	-	6) Extraordinary profits and income (note 21 (c))	25,988	45,267
4) Transfers and subsidies	(613,973)	(592,029)	a) Income from fixed assets	-	-
a) Current transfers	(81,808)	(24,444)	b) Capital subsidies transferred to income	-	-
c) Capital transfers	(532,165)	(567,585)	c) Profits on borrowing operations	-	-
5) Extraordinary losses and expenses (note 21 (h))	(166,321)	(550,607)	d) Extraordinary income	25,988	45,267
a) Extraordinary expenses	(166,321)	(550,607)	e) Profits and income of previous years	-	-
 Total expenses	 (51,385,242)	 (51,993,941)	 Total income	 62,443,878	 60,555,171
 Saving before tax	 11,058,636	 8,561,230	 Dissaving before tax	 -	 -
 Corporation tax (note 22)	 (195,479)	 (248,830)	 Corporation tax (note 22)	 -	 -
 Saving	 10,863,157	 8,312,400	 Dissaving	 -	 -

(1) Activity of the Entity, organization and financial information**(a) Activity of the Entity**

Forces Elèctriques d'Andorra (hereinafter referred to as FEDA or the Entity) was established by the Law passed by the General Council of the Valleys of Andorra at the extraordinary meeting of 14th January 1988 and subsequently amended on 18th January 1991, 4th November 1993 and 18th November 2010, as a public law Entity with its own legal status as a separate entity and autonomous organization with its own equity and full capacity for the development of its purposes, without prejudice to the limitations established in the law and in its regulations.

Law 5/2016 regulating the public body Forces Elèctriques d'Andorra (FEDA) and the scheme for the activities of the electric, cold and heat sectors was passed on 10 March 2016, while the Law creating FEDA, of 14th January 1988, subsequently amended by laws of 18th January 1991, 4th November 1993 and 18th November 2010, was repealed

FEDA is entrusted by law with the following functions:

1) Activities managed directly:

- The importation and exportation of electrical energy.
- The wholesale purchase and sale of electric energy, useful cold and heat.
- The operation, maintenance and development of the electricity transport network.
- The supply of natural gas to the plants for the cogeneration of electric and useful thermal energy connected to a public heat network.
- The acquisition of liquefied natural gas (LNG) in the international markets.

2) Activities under a scheme of administrative concession:

- The production of electric energy, useful heat (cogeneration) and useful cold (trigeneration).
- The distribution and retail sale of useful cold and heat.

The activities under an administrative concession scheme may also be developed directly through a mercantile company, which must be authorised by the Government, and the majority of the capital must belong to FEDA.

In order to pursue the above mentioned aim, the Entity will manage and operate all existing technical infrastructure and any that might be installed in the future.

The governing organs of the Entity are:

- The Board of Directors.
- The General Director.

The Entity is subject to the budget scheme. Each year, the Board of Directors passes the budget project and sends it to the Government of Andorra together with the documents envisaged under the General Law on Public Finance.

The regulatory framework on financial information applicable to the Entity is the General Public Accounting Plan of Andorra, passed by Decree on 27th January 1999.

FEDA electricity rates for the financial year ending 31st December 2016 are governed by the Decree of 23th December 2015 amending electricity rates, which was published in the Official Gazette of the Principality of Andorra of 30th December 2015. These new electricity rates came into force on 1st January 2016.

Financial equilibrium is the objective of the economic management of the Entity. However, it may use a part of the operating surpluses to establish a reserve fund, which must be applied exclusively to financing improvements and extensions to the installations; the remainder of these operating surpluses will revert to the General Administration. The distribution of the surpluses will be decided by the FEDA Board of Directors.

(b) Organization

The organization chart of the Board of Directors is shown below:

President:

- Mrs. Silvia Calvó Armengol (Minister of Environment, Agriculture and Sustainability)

Governmental Representatives:

- Mr. Jordi Cinca Mateos (Minister of Finance)
- Mr. Josep Maria Missé Cortina (Secretary of State for Economic Diversification).
- Mr. Manel Riera Martínez (Director of the Department of Territorial Planning)

Representatives of the Management

- Mr. Albert Moles Betriu (General Director of FEDA).
- Mrs Eva Iglesias Garcia (Director of Planning and Control)

Secretary of the Administration Board

- Mr. Jaume Forné Angrill (Director of Regulation and Markets).

The management team is:

- General Director: Mr. Albert Moles Betriu.
- Director of Operations: Mr. Vicenç Jorge Seco.
- Director of Planning: Mrs. Eva Iglesias Garcia.
- Director of Regulation and Markets: Mr. Jaume Forné Angrill
- Director of Corporate Resources: Mr. Miquel Galera Zamora

(2) Rules of presentation

(a) Accurate Portrayal

These financial statements have been prepared by the Management of the Entity for the purpose of reflecting a fair true image of the equity and the financial situation of the Entity on 31st December 2016 and of the results of its operations corresponding to the financial year ending on the aforementioned date.

These financial statements have been prepared in Euros using auxiliary registers of accountancy of the Entity. These financial statements are pending approval by the Administration Board of the Entity and the Government of Andorra. They will be subsequently sent to the General Council for their definitive approval. Despite this, the Management of the Entity expects that these annual accounts will be approved without any significant variations.

The financial statements of the financial year which ended on the 31st December 2015 were drawn up by the Management of the Entity on the 8th March 2016 and approved by the Administrative Board on the same date.

(b1) Generally Accepted Accountancy Principles

In the creation of these annual accounts, all the obligatory accountancy principles have been applied which affect the capital, the financial situation and the results of the Entity, as established in accordance with current legislation, i.e. the Public Finance Law and the General Accounting Plan for the Public Sector of Andorra passed by the Government of Andorra on 27 January 1999.

(b2) Working capital

The accompanying Balance Sheet at 31st December 2016 shows a positive working capital for the sum of €16,840,000 (positive working capital for the sum of €16,191,000 at 31st December 2015). This situation is mainly a consequence of the benefits obtained during the last financial years and the application of the business plan which envisages the financing of investments with own funds and long-term borrowing.

As at 31st December 2016 cash flow previsions are positive and accordingly the Entity has sufficient liquidity to avoid the creation of cash-flow problems or to prevent the operating principle.

(c) Comparing information

The Entity presents the annual accounts with comparative figures for the previous period for the Balance Sheet, the Economic – Equity Income Statement and the notes to the Financial Statements, for their information and consideration.

(d) Changes in accounting criteria and correction of errors

There were no changes in accounting criteria nor correction of errors during the financial year which ended on the 31st December 2016.

(3) Distribution of results

The proposal for the distribution of results for the financial year which ended on the 31st December 2016, pending the approval by the Administrative Board, is as follows:

	Euros
Reserves	7,604,210
Dividends	<u>3,258,947</u>
	<u>10,863,157</u>

The proposal for the distribution of results for the financial year which ended on the 31st December 2015, approved by the Administrative Board on the 8th March 2016, was as follows:

	Euros
Reserves	5,818,680
Dividends	<u>2,493,720</u>
	<u>8,312,400</u>

(4) Registry norms and evaluation

The norms of evaluation and presentation applied in these financial statements by the Management of the Entity are as follows:

(a) Intangible Assets

Intangible assets are presented as being valued at net purchase cost or production cost, with the corresponding accumulated depreciation and, if applicable, less any loss for impairment.

Maintenance and repairs expenses for intangible assets which do not prolong their useful life are recognized as expenses at the time that they are incurred.

The depreciation of elements of the intangible assets shall be calculated on the cost value, which is calculated in accordance with the lineal method and for a useful estimated life of:

	Years of useful life
Administrative concessions	30
I. T. applications	5
Other intangibles assets	5 - 8

(b) Tangible assets

Tangible assets are presented in accordance with the net purchase cost, or production cost, less the accumulated depreciation and, if applicable, less any irreversible impairment losses.

The depreciation of elements of the tangible assets shall be calculated on the cost value, which is calculated in accordance with the lineal method and for a useful estimated life of:

	Years of useful life
Constructions	12-45
Infrastructures	40
Production teams	15-60
High Tension and ETR	20
Distribution of assets	10-20
Technical facilities of buildings	12
IT equipment and remote control	5
Transportation elements	5
Furniture	5

Expenses for maintenance and repairs of those assets which do not improve their use or prolong their useful life are charged to the account for profit and loss when they occur.

Irreversible impairment losses

At the end of each financial year, or whenever there are signs of an irreversible loss in value for tangible assets other than systematic amortisation, the Entity assesses the loss in value and corrects the valuation of the asset, entering the loss as an expense of the financial year and correcting the redemption value of the asset.

(c) Permanent Financial InvestmentsClassification

Marketable securities and other similar financial investments which are included under the heading "Permanent Financial Investments" are classified in the following categories:

- Marketable securities admitted to trading: a marketable security admitted to trading is a security admitted to trading on an active organized secondary market.
- Marketable securities not admitted to trading: a marketable security not admitted to trading is a security that is not admitted to trading on an active organized secondary market.
- Equity capital: Equity capital refers to investments of a permanent nature (whether they be private companies or semi-state bodies) which involve a significant percentage of participation in these.

Initial Valuation

The marketable securities included under this caption, whether fixed income or variable income, will be valued in general at their acquisition price at the moment of the subscription or purchase.

In the case of securities acquired free of charge, the price will be decided on the basis of a prudent valuation made according to the foreseeable market value. If the securities are listed on an organized secondary market, the acquisition price will be the average listing price for the quarter prior to the date of the acquisition, or else the last listing prior to the acquisition date if this price is lower. If the securities are not listed on an organized secondary market, it will be necessary to have the value established by valuation experts, with the understanding that rational valuation procedures will be applied to them and put into practice using prudence criteria.

Subsequent valuation

At the end of the financial year the Entity values the marketable securities admitted to trading on an organized secondary market according to their acquisition price or market price, when the latter is lower than the former. In the latter case, it will be necessary to make the provisions necessary to reflect any depreciation sustained. The market price will be the lower of the following two: the average list price on an organized secondary market corresponding to the last quarter of the financial year; the list price on the date of the balance sheet, or if there is none for that day, that of the day immediately preceding. However, when there is interest, either implicit or explicit, generated and not maturing at the end of the financial period to be entered into the assets, the valuation allowance will be decided by comparing the aforementioned market price with the sum of the acquisition price of the securities and the interest generated and not matured at the close of the financial year.

Marketable securities not admitted to trading on an organized secondary market appear on the balance sheet at their acquisition price. Similarly, when the acquisition price is higher than the amount that results from applying rational valuation criteria admitted to practice, the corresponding provision will be made for the existing difference. To this end, where equity capital is involved, the underlying book value corresponding to the aforementioned equity capital will be taken, and corrected in accordance with the amount of the unrealized gains existing at the moment of the acquisition, and in effect in that of the subsequent valuation.

For equity capital of a permanent nature, which represents a significant percentage of participation, the transfer to provisions will be made by taking into consideration the evolution of the equity of the investee company, even where this involves marketable securities admitted to trading on an organized secondary market. The valuation allowances will be applied to the financial contributions made to semi-state bodies or other entities created by the accounting entity to form its endowment funds, in the manner set out in the previous paragraph.

(d) Deferred charges

Deferred charges are the contribution of the Entity to the externalisation of the pension plan for the concept of future expenses of staff until retirement age. They are valued at their acquisition price and are charged to the Income Statement until the maturity of the contribution in accordance with a financial plan.

(e) Stocks

Stocks correspond to replacement parts and other materials for the maintenance and conservation or the production of assets. These are shown at the acquisition price in accordance with the weighted average price method.

The Entity follows the policy of applying valuation allowances when the market value of a good, or any other value that corresponds to it, is lower than its acquisition price or its production cost, and for this purpose the pertinent provision will be made when the depreciation is reversible. When the depreciation is irreversible this circumstance should be taken into account when valuing the stocks.

(f) Debtors

This caption of the balance sheet shows the balances pending settlement by clients of the Entity, for the concept of invoices for services provided.

During the 2015 financial year, the management of the Entity amended the criteria of making the appropriate provisions for insolvency when the balances show reimbursement difficulties, moving from a provision for doubtful debts of customers of more than one year, to a provision for doubtful debts of customers of more than half a year.

(g) Classification of the debts

Balances receivable and payable are presented in the accompanying consolidated balance sheets as long term when they have a maturity term of more than twelve months from the date of the balance sheet, and as short term when they have a maturity term that is equal or less.

(h) Transactions in foreign currencyh1) Tangible and intangible assets

As a general rule, conversions to national currency shall be made by applying the exchange rate in force on the date on which the assets were incorporated into equity to the acquisition price or to the production cost.

As a general rule, amortisations and provisions for depreciation should be calculated on the amount resulting from the application of the previous paragraph.

In the event of acquisitions of investments destined for general use or managed investments being made in a foreign currency, the conversion shall be made by applying the exchange rate in force on the date on which the assets were incorporated into equity.

h2) Stocks

The conversion to national currency shall be made by applying the exchange rate in force on the date on which each acquisition takes place to the acquisition price or to the production cost, applying the average weighted pondered price method.

It will be necessary to make the provision when the valuation obtained in this manner exceeds the market price of the stocks on the date of the closing of the accounts, if this market price is set in a foreign currency, the conversion to the national currency shall be made by applying the exchange rate in force on the aforementioned date.

h3) Variable income securities

The conversion to the national currency shall be made by applying the exchange rate in force on the date on which these securities were incorporated into the equity to the acquisition price.

The provision must be made when the valuation obtained in this way exceeds the price that the securities had on the market on the date of the closing of the accounts. If this market price is established in foreign currency, the conversion to national currency shall be made by applying the exchange rate that is in force on the aforementioned date.

h4) Liquid assets, fixed income securities, credits and debits

The conversion of these assets and liabilities in foreign currency into the national currency shall be made by applying the exchange rate that is in force on the date on which the assets, credits and debits were incorporated into the balance sheet. At the close of the financial year they will appear in the balance sheet in accordance with the exchange rate that was in force at that moment.

If a negative or positive change difference occurs as a consequence of this valuation, it will respectively be charged against or paid into the result of the financial year.

(i) Recognition of income and expenses

Income and expenses are recorded following the accrual criteria, in other words, according to the real current value of goods and services that they represent and independent of the moment that the receipt or payment of the same took place. These income and expenses are valued by the fair value of the payment received less any commercial discounts and rebates.

The recognition of sales income occurs at the moment that the risks and benefits inherent in the ownership of the sold good are transferred to the buyer, and neither the effective management is maintained over this good nor effective control is retained over it.

Income from services provided is recorded considering the degree to which the service provided is done on the date of the balance sheet, provided that the result of the transaction can be reliably assessed.

(j) Deferred income

This heading includes the amounts received from subscribers for the connection rights corresponding to the investments necessary to make new supplies possible and the installations transferred by the subscribers themselves and which are simultaneously incorporated into the assets of the Entity.

The income is attributed to profits on a straight-line basis in same proportion as that of the depreciation of the transferred assets.

The amount recognised as income in the 2016 financial year was €877,068 (€856,738 in the 2015 financial year) and it was registered under the heading "Supply of Services" (see Notes 17 and 21(a)).

(k) Provisions for pensions and similar obligations

In accordance with the Staff Regulations of the Entity, all employees who joined FEDA between 1st March 1988 and 31st December 2000, as well as all FHASA/EASA employees, who joined those entities between 1st May 1985 and 1st March 1988, is entitled to a retirement scheme complementary to that of the Andorran Social Security System guaranteed by FEDA.

As a result of these Regulations in the 2015 financial year the Entity has carried out the actuarial study that comprises the evolution for the 2015 and 2016 financial years (the previous ones were for the financial years of 2002, 2003, 2005, 2007, 2009, 2011 and 2013) with the following main hypotheses:

Nominal discount rate	3%
Salary increase	2%
Mortality tables	PERM/F2000
Invalidity tables	IASS-90

The accrued liability, at 31st December 2016, is €2,098,126 (€2,207,676 at 31st December 2015) (see note 18 (a)).

Employees who join FEDA from 1st January 2001 will participate in a pension fund managed by an external company to which FEDA contributes 4% with the worker contributing 4% of his salary to the fund. This plan has been extended to all employees who have decided to join the plan. FEDA has contributed the total risk of the actuarial study of the employees who joined FEDA before 1st January 2001 and who have opted to join new plan. The contributions accrued in the 2016 financial year amount to €170,769 (€176,792 in the 2015 financial year), corresponding to the participation of FEDA in plan A for €128,793 (€128,792 in the 2015 financial year) and the transfer of plan A to deferred expenditure for €41,976 (€48,000 in the 2015 financial year).

FEDA has registered a provision, in the financial statements under this same heading, corresponding to the free consumption of energy for the years following the retirement of the workers who joined the Entity. Until the 2014 financial year, the price used to calculate the provision for the consumption of employees was the average purchase price of the electricity bought in France, Spain and that acquired from CTRA,SA with the respective purchase prices paid by FEDA in each financial year.

For the 2015 financial year and afterwards, in order to include the effect of the production of the central hydroelectric power station and offer the most accurate information possible, the provision from 2009 has been recalculated to include the production of the hydroelectric power station. The average purchase price has been calculated by proportionally dividing the electricity bought according to the purchase price of each supplier (EDF, Endesa and CTRA, SA) and the electricity produced by the hydroelectric station by its estimated average price.

On the other hand, the technical interest to be applied has been revised and it is now aligned with that used by Mora Assegurances in the assessment of the provision for pensions made in 2015. Accordingly, the interest has changed from 3.5% to the current rate of 3%.

As a consequence of the aforementioned criteria, the accounting of the costs for pension commitments made in the 2016 financial year was as follows:

	Euros
Profit and Loss Account	
Pension fund Staff expenses	17,281
Pension fund Financial expenses	1,962
Pension fund contribution total	<u>19,243</u>
	(Note 18 (a))
 Employees' consumption expenses	
	<u>(25,259)</u>
	(Note 18 (a))

(I) Indirect General Tax

The General Council of the Principality of Andorra, at its session of 21st June 2012 passed Law 11/2012 on the General Indirect Tax which came into force on 1st January 2013. This law was amended on 18th October 2012 by Law 29/2012 and subsequently on 23rd May 2013 by Law 11/2013. The aforementioned law was supplemented by the regulations dated 5th November 2012 and amended subsequently on 17th April 2013. With the coming into effect of this tax the ISI is repealed together with the IMI and the 5.5% canon on electricity consumption, among others.

This law levies a tax on consumption by taxing the provision of goods and services by business people or professionals as well as taxing the importation of good.

With the coming into effect of Law 11/2012, there are now different tax rates: the general rate (4.5%), the reduced rate (1%), the super-reduced rate (0%) and the increased rate (9.5%).

The general rate is established at 4.5% in favour of the administration unless the application of a different rate has been expressly envisaged.

Tax obligors must decide the tax liability in each assessment period, with the General Indirect Tax applicable in the period being reduced by the amounts of General Indirect Tax that are considered to be deductible.

The assessments of the General Indirect Tax can be made on an annual, half-yearly, quarterly or monthly basis depending on the annual turnover of the activities carried out by the tax obligor during the immediately preceding years. In the case of FEDA, assessments are made on a monthly basis since the turnover of the Entity exceeded the €3,600,000 threshold during the previous financial year.

Pursuant to the provisions of article 40 of the aforementioned law and given the particular case of FEDA, imports of electricity are exempt from IGI in order to avoid double taxation.

(m) Corporate Tax

The General Council of the Principality of Andorra, at its session of 29th December 2010 passed Law 95/2010 on Corporate Income Tax which came into force on 1st January 2012. This law was subsequently amended on 1st December 2011 by Law 17/2011 and supplemented by the regulations of 20th June 2012.

This law taxes world income obtained by legal persons who are fiscally resident in the territory of Andorra and who carry out business activities.

A tax rate of 10% is established on the profits of companies, with a reduction of 50% of the liquidation amount during the first year that the Law applies.

Expenditure or income for Corporate Income Tax comprises the part relating to the expenditure or income for the current tax and the part corresponding to the expenditure or income for deferred tax.

The current tax is the amount that the Entity pays as a consequence of the fiscal settlements of the Corporate Income Tax relating to a financial year. The deductions and other fiscal advantages in the tax amount, excluding retentions and payments on account, and also the tax losses carried forward from previous financial years and effectively applied in this financial year, result in a lesser amount of the current tax.

Expenditure or income for deferred tax corresponds to the recognition and cancellation of deferred tax assets and liabilities.

Deferred taxes are registered for the temporary differences existing on the date of the balance sheet between the tax base of the assets and liabilities and their book values. The amount attributed to an asset for fiscal purposes is considered as its tax base.

The tax effect of the temporary differences are included under the corresponding headings of "Deferred tax assets" and "Deferred tax liabilities" of the accompanying balance sheet.

The Entity recognizes a deferred tax liability for all taxable temporary differences.

The Entity recognizes the deferred tax assets for all the deductible temporary differences, tax credits not used and negative tax bases pending payment, to the extent that it is probable that the Entity will dispose of future tax profits that will allow these assets to be applied.

At the close of the financial year, the Entity values deferred tax assets that have been recognized and those that have not been previously recognized. In accordance with this analysis, the Entity retires a previously recognized asset if it is no longer probable that it will be recovered, or it will proceed to register any deferred tax asset not previously recognized provided that it is probable that the Entity has future tax gains that will allow it to be applied.

(5) Investments destined to general use

This section is not applicable in these financial statements.

(6) Intangible assets

A summary on the intangible assets on the 31st December, 2016 and 2015, in addition to their movement during the financial year ended on 31st December 2016 is as follows:

	Euros				
	Balance on the 31/12/15	Additions	Disposals	Transfers	Balance on the 31/12/16
<u>Cost</u>					
I.T. Applications	8,254,502	397,454	-	7,611	8,659,567
Research costs	931,492	-	-	-	931,492
Rights over leased assets	8,393,817	-	-	-	8,393,817
Assets under construction	809,261	528,709	-	(562,974)	774,996
	<u>18,389,072</u>	<u>926,163</u>	<u>-</u>	<u>(555,363)</u>	<u>18,759,872</u>
<u>Accumulated Depreciation</u>					
Total accumulated depreciation	(13,954,534)	(802,949)	-	-	(14,757,483)
	<u>4,434,538</u>	<u>123,214</u>	<u>-</u>	<u>(555,363)</u>	<u>4,002,389</u>

A summary on the intangible assets on the 31st December, 2014 and 2015, in addition to their movement during the financial year ended on 31st December 2015 is as follows:

	Euros			
	Balance on the 31/12/14	Additions	Disposals	Transfers
<u>Cost</u>				
I.T. Applications	7,896,040	815,630	(1,509,163)	1,051,995
Research costs	931,492	-	-	-
Rights over leased assets	8,393,817	-	-	-
Assets under construction	769,812	741,227	-	(701,778)
	<u>17,991,161</u>	<u>1,556,857</u>	<u>(1,509,163)</u>	<u>350,217</u>
<u>Accumulated Depreciation</u>				
Total accumulated depreciation	(14,663,093)	(800,604)	1,509,163	-
	<u>3,328,068</u>	<u>756,253</u>	<u>-</u>	<u>350,217</u>

As at 31st December 2016 there were fully-depreciated assets in use for a value of €12,530,683 (€12,161,111 as at 31st December 2015).

On 31st December 2016 and 2015 the Entity had not capitalized financial expenses nor had it carried out any work on its fixed assets.

The criteria of amortization of the elements of the intangible assets is based on the cost value, once they came into use, following the lineal method according to the valuation criteria as defined in note 4 (a) of the Financial Statements enclosed herewith.

(7) Tangible assets

A summary of the tangible assets on 31st December 2016 and 2015, in addition to their movement during the financial year ended on 31st December 2016 is as follows:

	Euros			
	Balance on the 31/12/15	Additions	Disposals	Transfers
<u>Cost</u>				
Land	4,748,016	-	-	-
Buildings and other constructions	60,224,799	1,596,549	(237,661)	5,554,810
Equipment and technical facilities	154,946,543	5,033,194	(2,973,082)	4,165,996
Furniture and other assets	4,219,735	4,230	(135,792)	-
Assets under construction	10,099,604	1,771,885	-	(9,165,443)
	<u>234,238,697</u>	<u>8,405,858</u>	<u>(3,346,535)</u>	<u>555,363</u>
<u>Accumulated Depreciation</u>				
Total accumulated depreciation	(88,314,569)	(7,803,807)	3,269,988	-
	<u>145,924,128</u>	<u>602,051</u>	<u>(76,547)</u>	<u>555,363</u>

A summary of the tangible assets on 31st December 2015 and 2014, in addition to their movement during the financial year ended on 31st December 2015 is as follows:

	Euros				
	Balance on the 31/12/14	Additions	Disposals	Transfers	Balance on the 31/12/15
<u>Cost</u>					
Land	4,629,681	907	-	117,428	4,748,016
Buildings and other constructions	60,060,012	63,942	-	100,845	60,224,799
Equipment and technical facilities	145,847,050	5,448,259	(3,362,788)	7,014,022	154,946,543
Furniture and other assets	3,913,920	235,859	(31,776)	101,732	4,219,735
Assets under construction	12,170,768	5,613,080	-	(7,684,244)	10,099,604
Total Cost	226,621,431	11,362,047	(3,394,564)	(350,217)	234,238,697
<u>Accumulated Depreciation</u>					
Total accumulated depreciation	(84,063,793)	(7,197,437)	2,946,661	-	(88,314,569)
	<u>142,557,638</u>	<u>4,164,610</u>	<u>(447,903)</u>	<u>(350,217)</u>	<u>145,924,128</u>

On 31st December 2016, there are fully depreciated assets in use for a value of €34,423,242 (€36,592,916 on 31st December 2015).

On 31st December 2016 and 2015 the Entity had not capitalized financial expenses. Notwithstanding, on 31st December 2016 and 2015 it has carried out works on its fixed assets for a value of €1,012,723 and €1,121,943, respectively (see Note 21(b)).

The criteria of amortization of the elements of the tangible assets is based on the cost value, once they came into use, following the lineal method according to the valuation criteria as defined in note 4 (b) of the Financial Statements enclosed herewith.

(8) Managed investments

This section is not applicable in these financial statements.

(9) Permanent financial investments

A summary of this heading of the balance sheet on 31st December 2016 and 2015, in addition to its movement during the financial year ended on 31st December 2016 is as follows:

	Euros				
	Balance on the 31/12/15	Additions	Disposals	Transfers	Balance on the 31/12/16
Long-term public debt	-	4.045.246	-	-	4.045.246
SEMTEE, SA shares	12.020	-	-	-	12.020
CTRA, SA shares	2.885.122	-	-	-	2.885.122
	<u>2.897.142</u>	<u>4.045.246</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>6.942.388</u>

A summary of this heading of the balance sheet on 31st December 2015 and 2014, in addition to its movement during the financial year ended on 31st December 2015 is as follows:

	Euros				
	Balance on the 31/12/14	Additions	Disposals	Transfers	Balance on the 31/12/15
SEMTEE, SA shares	12.020	-	-	-	12.020
CTRA, SA shares	5.243.837	-	(2.358.715)	-	2.885.122
	<u>5.255.857</u>	<u>-</u>	<u>(2.358.715)</u>	<u>-</u>	<u>2.897.142</u>

The amount registered at 31st December 2016 for "Public Debt" corresponds in full to the Entity's acquisition of Andorran Treasury Bills maturing on 13 April 2018 with an interest rate of 2%.

The following is a detail of the portion of capital and equity as at 31st December 2016 and it corresponds to the equity instruments investments:

Company / Domicile/ Activity	% Direct participation	Euros					
		Capital	Legal Reserve	Other Reserves	Negative results of previous years	Result of year 2016	Total net assets
CTRA, SA	71.70%	3,289,700	495,017	4,222,479	-	581,731	8,588,927

The following is a detail of the portion of capital and equity as at 31st December 2015 and it corresponds to the equity instruments investments:

Company / Domicile/ Activity	% Direct participation	Capital	Legal Reserve	Other Reserves	Euros		Total net assets
					Negative results of previous years	Result of year 2015	
CTRA, SA	71.70%	3,289,700	401,508	3,409,368	-	935,089	8,035,665

On 27 November 2014, pursuant to Law 31/2014 on Amendments to the Articles of Association of the Corporation "Centre de Tractament de Residus d'Andorra, SA", the amendment of the Articles of Association of the aforementioned Corporation was approved. The capital and net assets of CTRA, SA was reduced by 50%, with the share capital set at €3,289,700, divided into one thousand nominal shares, each with a nominal value of €3,289.70, numbered correlative from 1 to 1,000.

(10) Deferred expenses

A summary of this heading of the balance sheet on 31st December 2016 and 2015, in addition to its movement during the financial year ended on 31st December 2016 is as follows:

	Euros		
	Balance on the 31/12/15	Expenditure for the financial year	Balance on the 31/12/16
Deferred expenses	627,907	(41,976)	585,931
	<u>627,907</u>	<u>(41,976)</u>	<u>585,931</u>
(Note 21 (e))			

A summary of this heading of the balance sheet on 31st December 2015 and 2014, in addition to its movement during the financial year ended on 31st December 2015 is as follows:

	Euros		
	Balance on the 31/12/14	Expenditure for the financial year	Balance on the 31/12/15
Deferred expenses	675,907	(48,000)	627,907
	<u>675,907</u>	<u>(48,000)</u>	<u>627,907</u>
(Note 21 (e))			

The amount registered as at 31st December 2016 corresponds fully to the contribution of the Entity in 2003 to the externalization of the pensions plan for the concept of the future cost of staff until their retirement. The expenditure of the financial year ended on 31 December 2016 and 2015 is registered in the Profit and Loss Account under the heading "Social Benefits" ..

(11) Stocks

A summary of this heading of the balance sheet on 31st December 2016 and 2015 is as follows:

	Euros	
	2016	2015
Stocks to be consumed by the entity itself and replacements	1,352,525	1,145,707
Advances to suppliers	-	-
	<u>1,352,525</u>	<u>1,145,707</u>
Provision	(113,306)	(109,146)
	<u>1,239,219</u>	<u>1,036,561</u>

The caption for stocks corresponds mainly to material to be consumed by the Entity itself and to replacements. It includes material for extensions to the electrical networks of FEDA, as well as material used for the maintenance and conservation of these networks.

The detail of the balance and of the movement of the provision for stocks at 31st December 2016 and 2015 is as follows:

	Euros	
	2016	2015
Balance at the start of the financial year	(109,146)	(97,337)
Allocation for the financial year	(6,264)	(15,780)
Recoveries of the financial year	2,104	3,971
Applications of the financial year	-	-
	<u>(113,306)</u>	<u>(109,146)</u>

The net effect of the allocation for the financial year and recoveries of the financial year is shown in the Profit and Loss Account under heading "Change in operating provisions" for the sum of €4,160.

(12) Debtors

A summary of this heading of the balance sheet on 31st December 2016 and 2015 is as follows:

	Euros	
	2016	2015
Clients for provision of services	3,393,002	4,571,216
Clients under collection management	1,872,015	20,505
Energy pending invoicing	1,344,508	1,397,894
Doubtful trade debts	54,425	89,154
Public Administrations (Note 22)	208,283	489,378
	<u>6,872,233</u>	<u>6,568,147</u>
Provisions	(18,421)	(45,321)
	<u>6,853,812</u>	<u>6,522,826</u>

The caption "Clients for provision of services" mainly corresponds to the pending balance that the country's electricity supply companies had with the Entity at 31 December 2016.

The caption "Customers under collection management" mainly corresponds to invoicing for the month of December based on the reading of the meters taken on dates around the time of the closing. These amounts were settled at the start of the following financial year.

The caption "Energy pending invoicing" mainly corresponds to the estimated energy consumption by clients whose meters have not yet been read.

(a) Public Administrations

A summary of the heading "Public Administrations" on 31st December 2016 and 2015 is as follows:

	Euros	
	2016	2015
Social Security debtor	5,866	16,491
Deferred tax assets	40,660	38,736
Payment of 2015 Corporation Tax on account	-	421,435
Government in debt for 2015 IS	142,462	-
Government in debt for photovoltaic energy	<u>19,295</u>	<u>12,716</u>
	<u>208,283</u>	<u>489,378</u>
	(Note 22)	

(b) Provisions

The detail of the balance and of the movement of the provision for insolvencies as at 31st December 2016 and 2015 is as follows:

	Euros	
	2016	2015
Balance at the start of the financial year	(45,321)	(33,500)
Allocation for the financial year	(18,421)	(45,321)
Applications of the financial year	45,321	33,500
Recoveries	-	-
Balance at the end of the financial year	<u>(18,421)</u>	<u>(45,321)</u>

During the financial year ended on 31st December 2016 the account of the provision for bad debts has been diminished by €26,900 as the difference between the provisions and the applications registered for the aforementioned period. The heading of the Profit and Loss Account "Extraordinary losses and expenses" (see Note 21 (h)) include the allocations for the financial year for the sum of €18,421.

(13) Temporary financial investments

A summary of this heading on 31st December 2016 and 2015 is as follows:

	Euros	
	2016	2015
Short-term public debt	494,062	-
Short-term deposits	11,400,000	5,500,000
Financial interest accrued and not settled	<u>9,638</u>	<u>7,751</u>
	<u>11,903,700</u>	<u>5,507,751</u>

Term deposits are made up of several deposits in Andorran banking entities with a maturity of less than one year from the closing date and which have an interest rate between 0.2% and 0.5%.

The amount registered at 31 December 2016 for "Short-term Public Debt" corresponds in full to the Entity's acquisition of Andorran Treasury Bills maturing on 17 October 2017 with an interest rate of 0.75%.

(14) Liquid assets

On 31st December 2016 and 2015, the "Liquid assets" heading corresponds to different current accounts which the Entity has with various Andorran banking institutions.

(15) End of period adjustments of assets

The Entity, in accordance with the accounting principle of correlation of income and expenditure, as well as the accounting principle of accrual, has proceeded to enter certain expenses into the accounts, such as maintenance and other recurring costs, according to their respective accruals.

(16) Net equity

Details of the balance of this heading of the balance sheet as at 31st December of 2016 and 2015, as well as its movement during the annual financial year ending 31st December 2016 are shown below:

	Euros			
	Reserves	Result of the financial year	Interim Dividends	Total
Balance on the 31 st December 2015	136,934,470	8,312,400	-	145,246,870
Distribution of results of the financial year 2015				
Reserves	8,312,400	(8,312,400)	-	-
Dividends	(2,493,720)	-	-	(2,493,720)
Result of the financial year 2016	-	10,863,157	-	10,863,157
Balance on the 31 st December 2016	142,753,150	10,863,157	-	153,616,307

Details of the balance of this heading of the balance sheet as at 31st December of 2014 and 2015, as well as its movement during the annual financial year ending 31st December 2015 are shown below:

	Euros			
	Reserves	Result of the financial year	Interim Dividends	
			Total	
Balance on the 31 st December 2014	128,624,044	11,872,038	-	140,496,082
Distribution of results of the financial year 2014				
Reserves	11,872,038	(11,872,038)	-	-
Dividends	(3,561,612)	-	-	(3,561,612)
Result of the financial year 2015	-	8,312,400	-	8,312,400
Balance on the 31 st December 2015	136,934,470	8,312,400	-	145,246,870

The distribution of profits is made in accordance with the Law of 14th January 1998 for the Establishment of FEDA which establishes that a part of the operating surpluses can be used to form a reserve fund which should be applied exclusively to the financing of improvements and extensions to the installations, while the remainder will revert to the General Administration. The amount to be distributed through dividends is decided by the Board of Directors of FEDA.

(17) Deferrable income

Details of this heading of the balance sheet as at 31st December of 2016 and 2015, as well as its movement during the annual financial year ending 31st December 2016 are shown below:

	Euros			
	Balances at 31/12/15	New clients	Transfer to Income	Balances at 31/12/16
Deferrable income	<u>8,272,533</u>	<u>336,105</u>	<u>(877,068)</u>	<u>7,731,570</u>
	(Note 20 (d))		(Notes 4(j) and 21 (a))	

The increases correspond to finished works for the concept of "extensions and improvements" that are invoiced to clients and which have been registered under fixed assets, and which will be assigned to profits during the remaining useful years of the transferred investments.

Details of this heading of the balance sheet as at 31st December of 2015 and 2014, as well as its movement during the annual financial year ending 31st December 2015 are shown below:

	Euros			
	Balances at 31/12/14	New clients	Transfer to Income	Balances at 31/12/15
Deferrable income	<u>8,661,230</u>	<u>468,041</u>	<u>(856,738)</u>	<u>8,272,533</u>
(Notes 4(j) and 21 (a))				

(18) Provisions for risks and expenditure

(a) Long-term provisions

A detail of the balance of this heading of the balance sheet at 31st December 2016 and 2015, and its movement during the financial year ending 31st December 2016 is shown below:

	Euros				
	Balances at 31/12/15	New clients	Disconnections	Payments	Balances at 31/12/16
Pension fund provision (Note 4(k))	2,207,676	19,243	-	(128,793)	2,098,126
Staff consumption provision	372,650	-	(25,259)	-	347,391
Dismantling provision	<u>180,000</u>	<u>-</u>	<u>(102,008)</u>	<u>(77,992)</u>	<u>-</u>
	<u>2,760,326</u>	<u>19,243</u>	<u>(127,267)</u>	<u>(206,785)</u>	<u>2,445,517</u>
(Note 4 (k)) (Note 21 (b))					

FEDA follows the principle of prudence in the valuation of all those possible and probable expenses relating to the normal running of the Entity, classifying them under the caption of provisions for risk and expenses of the attached balance sheet.

In accordance with the actuarial study carried out in the 2015 financial year, the allocations deriving from the pension fund provision of the annual financial year ending 31st December 2016 correspond to expenses for the sum of €19,243, that is staff costs of €17,281 and financial costs of €1,962 (the total of additions to the provision of the pensions fund of 2015 amounted to €321,556).

The payments for €128,793 deriving from the pension fund provision correspond to pensions paid during the 2016 financial year.

The provision corresponding to the consumption by employees includes the actual net cost at 31st December 2016 of the estimate of the future free consumption that the workers of the Entity are entitled to once they retire.

The provision for major repairs corresponds to the estimated cost of dismantling the ETR of 110/20 Kv at Pas de la Casa for the sum of €180,000, which has been dismantled during this financial year for a sum of €77,992, contributing €102,008 as a surplus provision and income for the financial year.

A detail of the balance of this heading of the balance sheet at 31st December 2015 and 2014, and its movement during the financial year ending 31st December 2015 is shown below:

	Euros			
	Balances at 31/12/14	New clients	Disconnects	Balances at 31/12/15
Pension fund provision	2,035,037	301,431	-	(128,792) 2,207,676
Staff consumption provision	352,525	20,125	-	- 372,650
Dismantling provision	180,000	-	-	- 180,000
	<u>2,567,562</u>	<u>321,556</u>	<u>-</u>	<u>(128,792)</u> <u>2,760,326</u>
	(Note 4 (k))	(Note 21 (b))		

(b) Short-term provisions

This section is not applicable in these financial statements.

(c) Contingent liabilities

At 31st December 2016, the Board of Directors of the Entity was not aware of any legal proceedings lodged. The financial statements at 31st December 2016 do not include any provision for this concept.

(19) Long-term liabilities

A detail of the long term liabilities classified by categories at 31st December 2016 and 2015 is shown below:

Long-term liabilities	Euros	
	2016	2015
Issues of debentures and other marketable securities	-	-
Other long-term debts	11,582,130	13,794,775
Unpaid portion of equity investments	-	-
	<u>11,582,130</u>	<u>13,794,775</u>

(a) Issues of debentures and other marketable securities

This section is not applicable in these financial statements.

(b) Other long-term debts

The breakdown of the heading "Other long term debts" at 31st December 2016 and 2015 is as follows:

	Euros	
	2016	2015
Debts with credit institutions	9,962,502	12,200,872
Other debts	<u>1,619,628</u>	<u>1,593,903</u>
	<u>11,582,130</u>	<u>13,794,775</u>

A detail of the conditions of the loans appearing in the heading "Debts with credit institutions" at 31st December 2016 are shown below:

Type	Maturity date	Interest	Initial amount	Pending amount	Euros
Morabanc loan	31/12/2023	3.46%	8,000,000	5,600,000	5,600,000
Crèdit Andorrà loan	01/06/2021	Euribor + 1%	14,000,000	6,598,089	6,598,089
					12,198,089
					(Less short term maturity (Note 20))
					(2,235,587)
					<u>9,962,502</u>

The breakdown of the heading "Other debts" at 31st December 2016 and 2015 is as follows:

	Euros	
	2016	2015
Customer advances	1,619,628	1,537,366
Other debts	<u>-</u>	<u>56,537</u>
	<u>1,619,628</u>	<u>1,593,903</u>

The balance of the heading "Customer advances" corresponds to deposits made by customers of the Entity at the moment they contracted or changed the electrical service.

The heading "Other debts" includes the amount retained from suppliers as a guarantee with a maturity of more than one year.

(c) Unpaid portion of equity investments

This section is not applicable in these financial statements.

(20) Short-term liabilities

The breakdown of the short-term liabilities classified by categories, at 31st December 2016 and 2015, is as follows:

Short-term liabilities	Euros	
	2016	2015
Issues of debentures and other marketable securities	-	-
Amounts owed to credit institutions (see note 19 (b))	2,235,587	2,220,156
Creditors	8,995,531	10,701,464
End of period adjustment of liabilities	104,830	28,853
Total	11,335,948	12,950,473

(a) Issues of debentures and other marketable securities

This section is not applicable in these financial statements.

(b) Debts with credit institutions

The balance for “Debts with credit institutions” corresponds to the short term maturity of the debts with banking entities explained in note 19 (b).

(c) Creditors

A summary of this heading at 31st December 2016 and 2015 is as follows:

	Euros	
	2016	2015
Budgeted Creditors	8,178,110	9,574,046
Public Administrations (note 22)	730,986	1,059,557
Other	86,435	67,861
	8,995,531	10,701,464

The balance for the caption “Budgeted Creditors” corresponds to the balance pending settlement at 31st December 2016 and 2015 by the Entity to its suppliers of energy, assets and services.

A summary of the heading “Public Administrations” on 31st December 2016 and 2015 is as follows:

	Euros	
	2016	2015
Social Security System, creditor	202,634	164,614
Andorran Government creditor for IGI	444,226	326,671
Andorran Government creditor for IRNR	3,736	271,001
Andorran Government creditor for IS	57,917	278,973
Andorran Government creditor for IRPF	22,473	18,298
	730,986	1,059,557
	(note 22)	

The caption "Government creditor for IS" at 31 December 2016 corresponds to the balance that is pending with the Government of Andorra for the concept of Corporation Tax settlements for the financial year ended 31 December 2016.

(d) End of period adjustment of liabilities

A summary of this heading on 31st December 2016 and 2015 is as follows:

	Euros	
	2016	2015
Advances from customers	104,830	28,853
	<u>104,830</u>	<u>28,853</u>

The balance of the caption "Advances from customers" at 31st December 2016 and 2015 corresponds to advances received from customers to finance works/projects of electrical installations in progress.

At the end of the construction of the aforementioned works, the advances included under this caption are reclassified as deferrable income, where they are recognized as income as the works that they finance are amortized.

A detail of the movement of this caption for the financial year ended 31st December 2016 is as follows:

	Euros			
	Balance on the 31/12/15	Additions	Disposals	Balance on the 31/12/16
Advances from customers	28,853	412,082	(336,105)	104,830
	<u>28,853</u>	<u>412,082</u>	<u>(336,105)</u>	<u>104,830</u>

(Note 17)

(21) Income and expenses

(a) Sales and provision of services

The following is a breakdown of the Income Statement for the years ended 31 December 2016 and 2015:

	Euros	
	2016	2015
Sales of energy to end consumers	44,402,080	42,843,485
Sales of energy to distributors	15,622,112	15,001,372
Attached sales	<u>1,158,849</u>	<u>1,273,152</u>
	<u>61,183,041</u>	<u>59,118,009</u>

The headings "Sales of energy to end consumers" and "Sales of energy to distributors" include the income from the actual activity of the Entity: the distribution of electrical energy resulting from the production of electrical energy, taking advantage of the country's own resources and those of any necessary imports, as well as other income directly linked to the main activity of FEDA.

The following is a breakdown of the heading "Attached sales" at 31st December 2016 and 2015:

	Euros	
	2016	2015
Extensions and improvements (notes 4(j) and 17)	877,068	856,738
Connection fees (Policies)	247,704	253,696
Other concepts	<u>34,077</u>	<u>162,718</u>
	<u><u>1,158,849</u></u>	<u><u>1,273,152</u></u>

The caption "Other concepts" includes, amongst others, the variation between the balance of the 2015 and 2016 financial years of estimated revenue for energy that is still to be invoiced, whose meters have not yet been read.

(b) Other ordinary management income

The following is a breakdown of the heading "Other ordinary management income" for the years ended 31st December 2016 and 2015:

	Euros	
	2016	2015
Works carried out for the Entity (note 7)	1,012,723	1,121,943
Income from CTRASA dividends	-	218,384
Reversal of the provision for contingencies and expenses (note 18 (a))	127,267	-
Bonus insurances	3,041	4,284
Other similar interest and income	<u>51,039</u>	<u>27,524</u>
	<u><u>1,194,070</u></u>	<u><u>1,372,135</u></u>

The balance of the caption "Works carried out for the entity" corresponds to the income recognised for use when capitalising the costs incurred internally in the construction of several fixed assets for the concept of direct and/or indirect labour and materials. Given the fact that the Entity considers these costs as a production cost of its fixed assets in progress, it recognizes an entry in the Profit and Loss account under this heading (note 7).

The amount of the caption "Reversal of the Provision for contingencies and expenses" during the financial year 2016 includes €102,008 for the concept of the reversal of the provision for dismantling and €25,259 for the concept of the reversal of the provision for electricity consumption which retired ex-employees of the Entity are entitled to, and both reversions are detailed in note 18 (a).

(c) Extraordinary profits and income

The balance of this heading of the Profit and Loss account at 31st December 2016 and 2015 corresponds to income of previous financial years and those of a non-recurring nature.

following is a breakdown of the heading "Extraordinary profits and income" for the financial years ended 31st December 2016 and 2015:

	Euros	
	2016	2015
Other extraordinary income	<u>25,988</u>	<u>45,267</u>
	<u>25,988</u>	<u>45,267</u>

(d) Supplies

The following is a breakdown of the heading "Supplies" of the Income Statement for the years ended 31st December 2016 and 2015:

	Euros	
	2016	2015
Energy purchases (Imports)	29,548,985	30,423,893
Energy purchases from CTRA,SA	991,323	966,488
Stock variations and other concepts	<u>824,890</u>	<u>896,811</u>
	<u>31,365,198</u>	<u>32,287,192</u>

The caption "Energy purchases (Imports)" corresponds to energy acquired from the Spanish and French Companies producers and suppliers, as well as contracts to access the electricity networks of the respective countries with "Réseau de Transport d'Electricité" and with "Red Eléctrica".

The caption "Energy purchases from CTRA,SA" corresponds to the energy acquired from the aforementioned company by virtue of the agreement signed in November 2006 and which is in force until the end of the concession of the aforementioned company to operate the centre for the treatment of waste (*Centre de Tractament de Residus*).

(e) Staff expenses

Detailed information on staff expenses and social benefits for the financial year which ended on 31st December 2016 and 2015 is as follows:

	Euros	
	2016	2015
<u>Staff expenses</u>		
Wages and the Salaries	4,504,399	4,291,414
Staff welfare expenses	691,560	623,965
Other staff expenses	169,811	155,463
	<u>5,365,770</u>	<u>5,070,842</u>
<u>Social benefits</u>		
Contribution to the pensions plan (note 10)	41,976	48,000
Other social benefits	171,307	448,998
	<u>213,283</u>	<u>496,998</u>

The balance of "social benefits" corresponds to the costs associated with the externalized pension fund as well as the expenses of the internal FEDA pension fund.

There was an average number of 99 workers on the staff of the Entity for the financial year ended 31st December 2016 (97 workers on the staff of the Entity for the financial year ended 31st December 2015).

Detailed information on the average number of workers for the year ended 31st December 2016 and 2015 distributed by categories is as follows:

	Average number of workers	
	2016	2015
Officials	23	21
Administrative assistants	11	14
Medium-level technicians	23	21
High-level technicians	22	24
Area heads	10	5
Managers	10	12
Total	<u>99</u>	<u>97</u>

(f) Other trading expenses

Detailed information on the heading "Other trading expenses" for the years ended 31st December 2016 and 2015 is as follows:

	Euros	
	2016	2015
Leases	37,820	37,598
Repairs and maintenance	2,191,355	2,232,759
Supplies	295,995	243,989
Independent professional services	935,363	864,139
Insurance	412,676	404,735
Taxes	227,127	226,047
Banking services	111,013	102,459
Advertising and Public Relations	36,785	54,517
Other services	<u>511,080</u>	<u>461,075</u>
	<u>4,759,214</u>	<u>4,627,318</u>

(g) Financial and similar expenses

The balance of this heading of the Profit and Loss account at 31st December 2016 and 2015 mainly corresponds to interest on the loans that the Entity currently has taken out (see note 19 (b)).

(h) Extraordinary losses and expenses

Detailed information on the heading "Extraordinary losses and expenses" for the years ended 31st December 2016 and 2015 is as follows:

	Euros	
	2016	2015
Losses from the sale or disposal of fixed assets	76,547	447,903
Other extraordinary expenses	<u>89,774</u>	<u>102,704</u>
	<u>166,321</u>	<u>550,607</u>

The heading "Other extraordinary expenses" includes €18,421 corresponding to the reversal registered on the provision for bad debts of clients, detailed in note 12 (b).

(i) Transfers and subsidies

Detailed information on the heading "Transfers and subsidies" for the year ended 31st December 2016 and 2015 is as follows:

Expenses	Euros	
	2016	2015
Contribution to Actua Tech Foundation	598,809	567,585
Other contributions	<u>15,164</u>	<u>24,444</u>
	<u>613,973</u>	<u>592,029</u>

<u>Income</u>	Euros	
	2016	2015
Subsidy to purchase photovoltaic energy	40,779	19,760
	<u>40,779</u>	<u>19,760</u>

(22) Tax note

The details of the balances relating to tax assets and liabilities with Public Administrations at 31st December 2016 and 2015 are shown below:

	Euros	
	2016	2015
<u>Tax assets</u>		
Social Security System, debtor	5,866	16,491
Deferred tax assets	40,660	38,736
Government in debt for photovoltaic energy	19,295	12,716
Government in debt for 2015 IS	142,462	-
Payments on account for 2015 IS	-	<u>421,435</u>
	<u>208,283</u>	<u>489,378</u>
	(Note 12 (a))	
<u>Tax liabilities</u>		
Social Security System, creditor	202,634	164,614
Andorran Government, creditor for IGI	444,226	326,671
Andorran Government, creditor for IRNR	3,736	271,001
Andorran Government, creditor for IS	57,917	278,973
Andorran Government, creditor for IRPF	22,473	<u>18,298</u>
	<u>730,986</u>	<u>1,059,557</u>
	(Note 20 (c))	

In accordance with current legal provisions, tax settlements cannot be considered definitive until such time as they have been inspected by the fiscal authorities or until the statutory period of limitations - currently set at 3 years - has concluded. The Entity has opened an inspection in the last 3 financial years for all the taxes that are applicable to it. In the opinion of the Management of the Entity and its tax advisors, there are no significant tax contingencies for imports that could arise in the event of an inspection from possible different interpretations of the fiscal regulations applicable to the operations carried out by the Entity.

(a) Calculation of Corporation Tax

The reconciliation between pre-tax income for the financial year and adjusted profit (tax base) of Corporation Income Tax is as follows:

	Euros	
	2016	2015
Pre-tax income	11,058,636	8,561,230
+/- Permanent differences	153,833	(72,045)
+/- Temporary differences	<u>19,244</u>	<u>301,430</u>
Adjusted profit (tax base)	11,231,713	8,790,615
Negative tax bases	-	-
Adjusted profit (definitive tax base)	<u>11,231,713</u>	<u>8,790,615</u>

The permanent differences include the Municipal Property Tax for the sum of 101 thousand Euros.

The temporary differences correspond mainly to registered contributions to the provision for the pension fund.

The reconciliation between the tax base and expenditure / (income) for Corporation Tax is as follows:

	Euros	
	2016	2015
Adjusted profit (tax base)	11,231,713	8,790,615
x Tax rate	10%	10%
Gross amount (theoretic positive charge)	1,123,171	879,062
- Deductions applied	<u>(925,768)</u>	<u>(600,089)</u>
Current tax	<u>197,403</u>	<u>278,973</u>

The deductions that the Company had pending application at 31st December 2016 are shown below:

Concept	Financial year	31/12/2015	Amount generated	Amount Applied	Outstanding at 31/12/2016
Location tax	2016	-	101,254	(101,254)	-
New investments	2016	-	824,514	(824,514)	-
		-	<u>925,768</u>	<u>(925,768)</u>	-

In accordance with Article 24 of the Corporation Tax Law, tax subjects may reduce their tax liability by applying 5% to the amount of new investments made in Andorra in fixed assets that affect their business activity. The total amount of the new investments carried out by the Entity during the 2016 financial year, as well as activations of the 2016 financial year corresponding to elements in progress from the 2012, 2013, 2014 and 2015 financial years, was €16,490,280, which implies a total of €824,514 for deductions for new investments.

The breakdown of the expenditure / (income) for Corporation Tax is as follows:

	Euros	
	2016	2015
Current tax	197,403	278,973
Deferred assets	(1,924)	(30,143)
Deferred liabilities	-	-
 Corporation Income Tax expenditure / (income)	 <u>195,479</u>	 <u>248,830</u>

(b) Calculation of the Corporation Tax

The calculation of the Corporation Tax payable is as follows:

	Euros	
	2016	2015
Current tax	197,403	278,973
Payments on account	(139,486)	(421,435)
 Tax difference/ (to be returned)	 <u>57,917</u>	 <u>(142,462)</u>
	(Note 20 (c))	

The Entity did not have any negative tax bases pending application at the close of the 2016 financial year.

(23) Other information

(a) Guarantees

There are guarantees in favour of FEDA for €660,126 for the concept of guarantees deposited by suppliers for the purpose of being able to enter bids in public tenders and to guarantee the execution of the works. Similarly, FEDA has guarantees in favour of the Ministry of the Environment, in favour of the Government of Andorra and in favour of Operador del Mercado Ibérico de Energía – Polo Español, SA and others for a lesser amount, to the sum of €639,279.

(b) Information on data protection

Qualified Law 15/2003 of 18th December on personal data protection came into force on 4th February 2004 with the object of protecting and guaranteeing the fundamental rights of persons and especially those concerning intimacy, with regard to the processing and use of personal data.

Before the Law came into force, the public Entity FEDA used files that contained information of a personal nature for its various aims.

Consequently, and in order to make the legal mandate effective, and in order to guarantee maximum transparency in the processing of data of a personal nature and at the proposal of the FEDA Board of Directors, the Government, at its session of 29th December 2005, passed the decree regulating the files of a personal nature of the public Entity Forces Elèctriques d'Andorra.

The Government, at its session of 12th November 2014, at the proposal of the FEDA Board of Directors, passed the amendment of the decree regulating the creation of files of a personal nature of the public Entity Forces Elèctriques d'Andorra.

(c) Remunerations and balances with the members of the administrative body

During the financial year ended 31st December 2016 and 2015, the members of the Board of Directors of the Entity had not accrued any amounts for the concept of remunerations, allowances or insurance premiums.

Likewise, at 31st December 2016 and 2015 the Entity did not have any debit or credit balances with the members of the Board of Directors or with the Management of the Entity for advances, credits granted or for any other concept.

(d) Subsequent events

No subsequent fact has occurred between the 31st December 2016 and the date on which the attached financial statements were drawn up.

(e) Other relevant aspects

At its session of 22 December 2016, the Government of the Principality of Andorra approved the new accounting framework applicable to the general Administration and its dependent entities in accordance with International Financial Reporting Standards.

With this Decree, the Government of Andorra will require the general Administration and its dependent entities to prepare their individual and consolidated annual accounts for the financial years starting from 1 January 2017 in accordance with the International Financial Reporting Standards of the European Union.

This Decree repeals that passed by Decree of 27 January 1999 which approved the General Public Accounting Plan of the Principality of Andorra and which had to be implemented by the general Administration and its dependent entities.

Given the proximity between the date of the publication of the decree and the date of the preparation of these financial statements, the Management of the Entity is in the process of evaluating the differences in accounting criteria, selecting accounting criteria in those cases that allow alternative treatments and assessing the modification of the information and reporting systems.

On the date of the preparation of these financial statements, the Management of the Entity was in the process of drawing up the information that allows it to reasonably estimate the main impacts of the coming into force of the International Financial Reporting Standards of the European Union from 1 January 2017. These impacts will be set out in an adjusted balance sheet and profit and loss account at 31 December 2016 which the Management of the Entity must present comparatively with those of 31 December 2017 when it is preparing the financial statements for the 2017 financial year.

Encamp, on 28 March 2017

Mr. Albert Moles Betriu

(General Director)

Forces Elèctriques d'Andorra)